

bb 99. /péter jános... 2. folyt./ bh

az országaink közötti kapcsolatok rendkívül intenzívek és gyümölcsözőek kulturális, gazdasági és kereskedelmi téren, s a jövőben is minden erőnkkel fejleszteni kívánjuk őket. az együttműködés új formáit alakíthatjuk ki, főleg ipari vonalon a vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok megteremtésével. a népeink közötti barátságnak mélyek a gyökerei és kiállták az utóbbi évtizedek nehéz próbáját. az olasz kormány mindent megtesz, hogy fejlessze ezt a barátságot annak tudatában, hogy egymás megismerése és megértése szükséges záloga az együttműködésért és a békéért tett erőfeszítések sikerének./mt1/

..-

- v é g e -

- 74 -

23.42 bh

M 23¹

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 189-480, 350-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 15.

bb 1. túlhaladta a 200 ezret a személygépkocsik száma

isl/gk szb ie

1970. május 15.

a központi statisztikai hivatal és a közlekedésrendészet adatai szerint hazánkban 1969. december 31-én 192 300 személygépkocsi volt forgalomban, azóta újabb 15 ezren vásároltak személyautót, így a gépkocsik száma túlhaladta a 200 ezret. ezek közül körülbelül 180 ezer magánszemélyké.

a kimutatás emlékeztet arra, hogy hazánkban 1957 végén mindössze 12 728 személyautó volt forgalomban, ebből is csupán 3 980 volt magánosok tulajdonában. 1960 decemberében 31 268 személygépkocsi volt az országban, 1966 januárjában érte el a 100 000-et s az azóta eltelt négy év alatt megkétszereződött a gépkocsipark.

a kocsiknak kereken egyharmada a budapestieké, s a lakosság számához viszonyítva is itt a legtöbb az autótulajdonos: tízezer budapestire 343 kocsi jut. azok szempontjából a megyék közül baranya a leggazdagabb, tízezer lakosonként 238 kocsival. csongrádban 199, komárom megyében 186, bács-kiskunban 185, míg szabolcs-szatmárban csak 81 kocsi jut tízezer lakosra.

a márkák közül magasan a trabant vezet, ebből mintegy 40 000-et tartanak nyilván. moszkviczból jó 30 000, skodából és wartburgból 28-28 ezer van forgalomban. a warszavák száma éppen csak hogy túlhaladta a 10 000-et, míg opel-ből, volgából és fiat-ból egyaránt hét-nyolcezer van. a mercedes-emblémát 1278 kocsin találhatjuk, s ezernél kevesebb a simca bmw és a dkw. /mt1/

..-

-1-

2. Ki számít hivatalos személynek? - az igazságügyminisz-
térium tájékoztatója

1. b. /gk szb zs

1970. május 15.

az utóbbi időben emelkedett a hivatalos személyek ellen el-
követett bűntettek száma. ezzel kapcsolatban az igazságügyminisz-
tériumban arról kért tájékoztatást az mti munkatársa, hogy kik
tekinthetők hivatalos személyeknek és milyen rendelkezések szol-
gálják büntetőjogi védelmüket.

- a büntető törvénykönyv szerint hivatalos személy az állam-
hatalmi szerv tagja, a bíró, az ügyész, a társadalmi bíróság tag-
ja, továbbá az államhatalmi vagy államigazgatási szervnél, a bíró-
ságnál, az ügyészségnél szolgálatot teljesítő személy, akinek a
tevékenysége az alkalmazó szerv rendeltetészerű működéséhez tar-
tozik - hangzott a válasz. ezért például a bírósági jegyzőkönyv-
vezető, sőt a bírósági kézbesítő is hivatalos személy, tevékenysé-
gük ugyanis a bíróság rendeltetészerű működéséhez tartozik, annak
szerves része. s hivatalos személy a törvény meghatározása sze-
rint a fegyveres erőknél, a társadalmi szervezetenél, a gazdaú-
gi vagy más szerveknél államigazgatási feladatot ellátó személy,
valamint a munkásőr és az önkéntes rendőr is. viszont például
a termelészövetkezeti elnök, az állami gazdasági igazgató általá-
ban nem hivatalos személy, kivételesen mégis annak tekintendő, ha
fegyelmi jogkörben jár el - mert ekkor hatósági feladatot lát el.

a hivatalos személyeket - akik közfunkciót gyakorolnak, ál-
lamhatalmi vagy államigazgatási feladatok teljesítése érdekében
működnek - fokozott büntetőjogi felelősség terheli, méltányos te-
hát, hogy fokozottabb büntetőjogi védelemben is részesüljön.

- vannak azután olyan közérdekű funkciók, amelyek ugyan -
jellegükénél fogva az eljáró személyek fokozott büntetőjogi fe-
lelősségét nem indokolnák, mégis szükségessé teszik a fokozott
büntetőjogi védelmét. ezért mondta ki a büntető törvénykönyv,
hogy a közforgalmu közlekedési vállalatok végrehajtó szolgálá-
tát - a vasuti, autóbusz- és villamoskatalaszt, vezetőt - a táv-
közlelési vállalatok végrehajtó és biztonsági szolgálatát ellátó
alkalmazottait, a biztonsági szolgálatot teljesítő katonai sze-
mélyeket, a közfeladatot ellátó polgári őrköt, a büntető eljárás-
ban a védőt és - az orvosi rendtartásban meghatározott körben -
az orvost is a hivatalos személy elleni erőszak szempontjából
ugyanaz a büntetőjogi védelem illeti meg, mint a hivatalos sze-
mélyeket. a bíróságok közfeladatot ellátó polgári őrknek tekin-
tik - és ennek megfelelően fokozott büntetőjogi védelemben része-
sítik - többek között a termelészövetkezetek mezőőreit, az erdé-
szeket, az üzemi rendészeti osztály tagjait és azokat a gyári
portásokat, akiket ellenőrzési, rendészeti teendőikkel is meg-
bízta.

/folyt.köv./

NA

bb 2. /ki számít... 1. folyt./-szb

- a hivatalos személy elleni erőszak büntettét az követi el, aki a hivatalos személyt hivatalos kötelességének jogszerű teljesítésében erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy hivatalos eljárása alatt, illetve amiatt tetteleg bántalmazza. e büntett elkövetője három évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. még súlyosabb lehet a büntetés, ha e büntettet felfegyverkezve követik el, vagy ha az elkövető visszaeső.

- a bíróságok ítélkezési gyakorlata egyre következetesebben szolgálja a hivatalos személyek védelmét, s elsősorban a hivatalos személy elleni erőszak elkövetőivel szemben folytatnak szigorúbb büntetéskiszabási gyakorlatot. /mti/

--

bb 4. május 17 - szeptember 13: vasárnapi tejárusítás

1 kf/kf szb 1e

1970. május 15.

a több mint 10 éves rendelkezés alapján, a hagyományoknak megfelelően az idén is megszervezték a nyári időszakra a vasárnapi tejárusítást. a premier május 17-én lesz.

a közért-központ tájékoztatása szerint a vasárnaponként rendszeresen nyitvatartó üzleteken kívül a május 17 és szeptember 13 közötti vasárnapokon a tavalyinál valamivel több, összesen 227 ételmezeiüzlet tart nyitva tejárusítás céljából, egységesen 4 órán át; általában 7-8 órától 11-12 óráig. a vasárnapi ügyeletes boltokat a kerületi tanácsok és közért vállalatok közösen jelölték ki.

a budapest és vidéke tejipari vállalat már tárgyal a közért vállalatokkal a zavartalan ellátásról. a megnövekedett igényeknek megfelelően a tavalyi 70 000 - 75 000 literrel szemben mintegy 90 000 - 100 000 liter friss tejet - szükség esetén természetesen még többet - szállítanak vasárnaponként az ügyeletes boltokba. ehhez 36 gépkocsit állítanak munkába, amelyek az üzletnyitásra mindenholra eljuttatják a megrendelt mennyiséget. a vasárnaponként forgalomba kerülő tej 85 százaléka tasakos; csak a rákospalotai tejüzem ellátási körzetében, a iv., a xiii., a xiv., a xv. és a xvi. kerületben árusítanak palackos tejet. /mti/

--

-3-

bb 5. /kapcsolatok a lányok - 30 000 fiatal várják a nyári építőtáborokat - évenként év mérlege: 200 millió munkára

1 pr/lt za bh la

1970. május 15.

csaknem 30 000 fiatalnak postázták a napokban az építő táborozásra jogosító megbízó leveleket: június 28-án munkához látják az első turnus önkéntes munkásai a hagyományos nyári építőtáborokban. az idén 37 központi és 5 egyetemi építőtábor nyílik az ország különböző vidékein, a várja munkával az egyetemistákat, főiskolásokat és középiskolásokat. az idén a lányok a kapósabbak: 21 ezren 27 tábort népesítenek be, segítve a növényápolásban, illetve a gyümölcszedésben. a szorgos kezekre főként a bács megyei tartanak igényt, itt 15 állami gazdaság területén nyitnak tábort. somogy, illetve pest megyében négy, veszprémben és baranyában két-két, míg szolnokon egy tábor várja őket.

a fiúk négy táborban - balatonszabadiban, törökzentmiklóson, nagymaroson és balatonedericsen - utat építenek, illetve vasúti rekonstrukciós munkákban segítenek, a hanságban, egerfarmoson és budapesten csatornaépítés a feladatuk, csillebércen és zánkán pedig a központi uttörőtáborok szállításán dolgoznak. 1 500 egyetemista „háztáji”, munkát kapott: a budapesti műszaki egyetemen, az ötvös Loránd tudományegyetem, az agrártudományi egyetem és a miskolci nehézipari műszaki egyetem kisebb-nagyobb építkezéseinél számítanak rájuk.

az idén négy turnusban láthatnak munkához a fiatalok: az első turnus táborozói június 28-án kezdenek, az utolsó turnusbeliek augusztus 22-én teszik le a szerződésüket. több egyetemnek, főiskolának vagy középiskolának már hagyományos táborhelyei vannak. új táborhelyre indulók viszont többhelyütt meghívták a leendő nyári munkahely vezetőit iskolájukba, s előzetesen is tájékoztatták a tábor környékéről, a munkáról, az ellátásról. a beszélgetéseken a leendő táborparancsnekek is részt vesznek, akik hasznos információt nyújtanak a táborok belső életéről, a munkahely önkormányzati szervének, a táboritanácsnak működéséről. a táboréletet 12 esztendő hasznos tapasztalatai alakították ki: hat óra munka, napi négyszeri étkezés, érdekes kulturális és sport programok.

az eddigi mérleg szerint egyébként a 12 év alatt a táborozók száma már meghaladta a 300 ezret, munkaszerződésük száma pedig a 200 milliót. a táborokban dolgozók 47 000 katasztrális holdat tettek mezőgazdaságilag hasznosíthatóvá a bodrogzug és a hanság lecsapolásával, 338 kilométer hosszú csatorna megépítésével. megmozgattak kis híján 2 millió köbméter földet, megépítettek 18 kilométer utat, illetve elvégezték 41 kilométernyi út építésének földmunkáit.

/folyt. köv./

- 4 -

bb 5. /kapcsolatok ... folyt./ bh

ebben az esztendőben is megrendezik a szocialista országok ifjúsági csapattáborozását, az az október 700-800 fiatal külföldre utazását teszi lehetővé. az elmúlt évekhez hasonlóan 1970-ben is megnyílik a kisz nemzetközi építő tábora, ide 70-80 egyetemistát várják a világ minden tájáról. /mti/

bb 6. új szintetikus anyag

vid ká bh -oz

1970. május 16.

a debreceni ruhagyárban hazai előállítású, új szintetikus anyagból is készülnek divatos női ruhák: a könnyen kezelhető, jól mosható nilprint elnevezésű anyagból 25 ezer nyári női ruha készül. a rendkívül sok színnyelatu, új szintetikus anyagból gyártott női ruhák első szállítmányát elküldték debrecenből. a nilprint-ruhákat a bmv-n is bemutatják. /mti/

bb 3. virágzó faritkaságok szegeden

vid ká bh -c

1970. május 15.

szegeden sok az értékes és ritka fa. ezek közé tartozik a széchenyi téren most virágzó két császárfa, amelyeket tetőtől talpig kékeslila virágok borítanak. a fa hazája kína és japán. különleges szépséget annak köszönheti, hogy a rengeteg virág lombfakadás előtt jelenik meg. hazánkban - fagyérzékenysége miatt - nagyon kevés császárfát tartanak nyilván. megmaradásuk szegeden valószínűleg védett elhelyezésükkel magyarázható. ugyancsak a széchenyi téren nyílik a jácint-cserje, amelynek magját 100 évvel ezelőtt hozták kínából Európába. sárgásfehér narangalaku virágai sűrű fürtökben fejlődtek, s később karmínpirosra színeződnek. /mti/

- 5 -

bb 7. széplő, virágosodik a bnv

1 kf/kf szb 1e

1970. május 15.

a fővárosi kertészeti vállalat mintegy 80 szakembere dolgozója munkálkodik, hogy a budapesti nemzetközi vásár virágpompával, üde zöld gyepel, szép utakkal várja a látogatókat.

a kertészek már mintegy 5 000 négyzetméternyi letaposott, megkopott fűvet frissítettek fel. a korábban kivágott fák egy részét is pótolták; 50 új, korosabb, 6-10 éves platán, hárs gazdagítja a vásárváros faállományát. megkezdődött a virágok kiültetése is, a vásár kertjeibe 100 000 tő petunia, agerátum, muskátli kerül.

az utolsóórakra, percekre marad azonban a végső szépítés; az építők, a berendezők után maradt kopár területek díszítése. a pavilonok dekorációjához egyebek között 30 000 cserép zöld növény és virág járul majd hozzá. a kiállítási csarnokokban és közvetlen környékükön 8 000 - 9 000 négyzetméter gyeptéglát, gyepszőnyeget terítenek le. az utak képét mintegy 1000 köbméter friss keszthelyi kavicssal és fehér kőzsalékkal élénkítik. többszáz padot, kerti széket is elhelyeznek a vásár területén, hogy az elfáradt közönség megpihenhessen a vásár virágoskertjei között. /mti/

--

bb 9. a 14 évesek is átvehetnek postai küldeményeket

1 kf/kf szb 1e

1970. május 15.

a postavezérség igazgatóság hivatalos értesítőjében megjelent közlemény szerint ezentúl nemcsak a 16, hanem már a 14. életévüket betöltött, személyi igazolvánnyal rendelkező állampolgárok is postai szempontból helyettes átvevők, vagy alkalmi átvevők lehetnek, vagyis jogosultak az ugynevezett könyvelt küldemények, ajánlott levelek, táviratok, pénzesutalványok, stb. átvételére.

a 14 éven aluliak postai átvételi jogosultsága változatlanul korlátozott; a részükre érkező könyvelt küldeményt is csak a törvényes képviselőnek, a szülőnek, a gyámnak kézbesítik. /mti/

--

-6-

bb 8. élnek a főváros éltetői

1 kf/kf szb 1e

1970. május 15.

fővárosi tanácstagok a józsefvárosi középiskolákban

a következő hetekben a józsefváros fővárosi tanácstagjai a kerületi középiskolák III-IV. osztályosaival találkoznak. az összejöveteleken a 17 éves fiukat és lányokat - akik kövőre már szavazati joggal rendelkeznek - átfogóan tájékoztatják arról, milyen kötelezettségei vannak a választópolgároknak, hogyan zajlik le a jelölés, a szavazás, stb. beszámolnak az államigazgatási munkáról, a tanácsok, a tanácstagok, valamint a lakbiztonság feladatairól is és ismertetik a fiatalokkal a józsef-város rekonstrukciós tervét.

oszloplábakon álló bélyegszékház a terézvárosban

oszloplábakon álló, korszerű, gázfűtéses központi székházat kap a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége, amely jelenleg a népköztársaság útján működik. az új bélyeg-központ - amely a VI., vörösmarty utca 65 szám alatt került tető alá - hétemeletes lesz. a székházban egyebek közt kiállító terem, klubhelyiségek várják majd a gyűjtőket. kialakítanak több előadótermet, ahol szakköri foglalkozásokat, szakmai ismertetőket tartanak.

az épületben jelenleg a szakipari munkákat végzik, s ha az építők ígéretüket betartják, előreláthatólag még az idén beköltözhetnek új otthonukba a bélyeggyűjtők.

veszélyes útvonalak a ferencvárosban

Baleseti térkép készült a IX. kerületben, amelyből kiderül, hogy a ferencvárosban június, augusztus, szeptember és október a ,,karambolok hónapja,,. a balesetek zöme hétfőn, kedden és szerdán történik; leginkább csúcsforgalmi időben. a szerencsétlenségek területi megoszlása azt mutatja, hogy több nagyforgalmu útvonal szinte veszélyzónába sorolható. ezek közé tartozik a soroksári út, az Őllői út, a ferenc körút és a petőfi hid is. /mti/

--

- 7 -

bb 10. jubileum teknősbékák

vid ká bh -c

1970. május 15.

a hajduszerdahelyi strand kis sziklakertjében teknősbékák napfürdőznek, a több mint husz teknősbéka szinte a strand tartozéka, közülük ötven jubilálnak: negyven éve „teljesítenek szolgálatot”, a fürdő kertjében, a bekerített sziklakertben tavasztól őszig a strandolók etetik a teknőskéket, amelyek szépen fejlődnek.
/mti/

-.-

bb 11. óvónők, tanítók, tanárok is kaphatnak a jövőben vasoklevelet

1 vt/gg zs bh la

1970. május 15.

a korábbi rendelkezések szerint azok a pedagógusok, akik oklevelüket 50, illetőleg 60 évvel ezelőtt szerezték és legalább 30 éven át dolgoztak az oktatás, népművelés vagy tanügyigazgatás területén, arany, illetve gyémánt oklevelet kaphattak. a most megjelent miniszteri utasítás értelmében az említett pedagógusoknak a jövőben - ha oklevelüket 65 esztendővel ezelőtt szerezték, és a felsorolt munkakörökben legalább 30 évig dolgoztak - vasoklevél adományozható./mti/

-.-

bb 12. javult az időjárás - nőtt a piaci felhozatal

1 jf/gg le bh la

1970. május 15.

a május közepére megjavuló időjárás a piaci ellátásban kedvezően érezteti hatását. több parajt és sóskát hoztak fel a termelők a paraj kilogrammonként 7-14, a sóska 7-12 forintba került, áruk az utóbbi két-három napban tovább csökkent, annak ellenére, hogy a vásárlói igényeket a kereskedelem még nem minden időben tudja kielégíteni. a jó minőségű karalábé vidéken olcsóbb, darabja 2-3.50 forintba kerül, de a fővárosban sem drágább 2.40-4 forintnál. a fejes saláta 2-4 forintért kel el, az ár azért csökkent, mert a melegágyi s a földiás termesztésű áru mellett már a szabadföldi saláta is - és mellette a hónapos retek - a piacokra került. a piacok ujdonsága a földieper, de egyelőre még nagyon érága.
/folyt. köv./

-8 -

bb 12. /javult az időjárás folyt./ bh

a hegyes, erdei paprikából tovább nőtt a kínálat. egyre több kerül az üzletokba a fehér paprikából is. zöldségmárból is lényegesen többet árulnak, a hazai termelőknek importáru jelent konkurrenciát, a külföldről behozott csomós zöldségmárból nagyságától függően 2.60-4.40 forintért hozzák forgalomba. import paradicsom is befutott, ára kilónként 40-60 forint között volt.

a hónap elejihez hasonlóan alakult a burgonya és a vöröshagyma felhozatala, a kínálat arányban van a kereslettel, van elég téli tárolású zöldségféle és alma is. az utóbbi piaci ára 5.60-8.40 forint között változik.

a budapesti és a vidéki piacok május közepi árai negyjából megegyeznek. /mti/

- 9 -

bb 13. kanadai speciális gépek, elefántcsontparti trópusi növények, pakisztáni rizsfőzés - milyen árubemutatóval jelentkeznek a bnv új kiállító

1 sz/99/ny la

1970. május 15.

a budapesti nemzetközi vásárnak már az elmúlt évek során kialakult az ugynevezett törzskiállítói gárdája azokból az országokból, amelyek rendszeresen bemutatják áruikat a budapesti gazdasági találkozón. ezek mellé évente még néhány újonnan jelentkező ország is felsorakozik. az idén új kiállítóként jelentkezik pakisztán, elefántcsontpart és kanada.

a kanadai cégek közül néhány már az előző években is bemutatta termékeit budapesten. tavaly ontario állam önkormányzatával vett részt a bnv-n, s most első alkalommal jelentkezik kanada hivatalos kiállítóként. a kanadaiak 680 négyzetméternyi területet béreltek, s a kiállítás anyagát 14 cég termékeiből állították össze. a legérdekesebbnek a speciális gépek ígérkeznek. ezek közé tartozik az erdei fatörzsvontató, amely nagymértékben könnyíti a tűzfarönkök és az ipari célra felhasználandó faanyagok helyszínre szállítását. másik érdekes gépük a repülőtéren hőeltakarító. a gép a hosszú kifutókról könnyűszerrel, gyorsan takarítja el a vastag hórétegeket is. érdeklődésre tart számot a magyar szakkörökben az ásványosztályozó és a csiszolókoronggyártó berendezés is.

az elefántcsontpartról érkezett kiállítók hatvan négyzetméternyi területükön afrikai specialitásokat: kókuszdiót, banánt, konzerveket, gyapotot, pálmamag-olajat, kakaót, kávét mutatnak be. hoznak budapestre olyan, trópusokon nemesített virágmagvakat is, amelyek a közép-európai éghajlati és talajviszonyok mellett, tehát hazánkban is tegezhetőek.

a pakisztáni kiállítók áru kínálatát szintén először tanulmányozhatják a bnv látogatói. a 180 négyzetméternyi terület egy részét rézből és fából készült ipagművészeti tárgyak foglalják el, másik részében pedig pakisztán gyorsan fejlődő új iparágainak, produktumai láthatók. itt sorakoztatnak fel kozmetikai cikkeket, szemüvegeket, szemüvegkereteket, továbbá szőnyeget, gyapjuszöveteket, bőrt és bőrárkat, különleges cigarettákat, rákkonzerveket. érdekes színfoltja lesz a kiállításnak a rizsfőzési bemutató, ahol a magyar háziasszonyok tájékoztatást kapnak arról, milyen sokoldalúan lehet elkészíteni ezt a sok országban fő táplálékot jelentő alapanyagot. /mti/

7.50/ny

8.25/ny 4e 925

-10-

bb 14. hétvégi házak - nádból

1 ol/1/ny 1e la

1970. május 15.

bővül az olcsó, könnyen, gyorsan összeállítható hétvégi házak választéka. az újdonság a fertődi állami nádgazdaság, a tipustervező intézet és az épületszerelő ktsz összefogásából született. a hétvégi házikó különböző nagyságban készül; legkisebb változata is mintegy 20 négyzetméter alapterületű, nyitott verandával, szobával, főzőkonyhával és wc-vel. szendvics szerkezetű fala szövött nádlemez, az előregyártott paneleket a helyszínen lehet összeszerelni. a nádburkolat kívül nem látszik, míg a belső falfelület, éppen ellenkezőleg, szemnek tetsző módon árukkodik az „építőanyagról”. a ház teteje is nád, amelyet ugyancsak tűzbiztos, vízálló burkolólemezzel fednek be.

az új típusú hétvégi házakból kettőt a városligeti-tó mellett állítanak fel a budapesti nemzetközi vásár alkalmából. készítői főként azoknak a nagyüzemeknek az érdeklődésére számítanak, amelyek törzsgárdájukat kisparcellákhoz tudják segíteni. ezeken a telkeken az olcsó, csinos nádházak sorával új vikendtelepeket alakíthatnak ki. /mti/

..-

bb 15. festékdás - percek alatt

1 sl/mn/1e la

1970. május 15.

az országos találmányi hivatalban olyan vegyi anyag szabadalmát jelentették be, amely fémről, fáról, vagy bármely más anyagról 3-30 perc alatt leold bármilyen szintetikus vagy olajtartalmu festéket. nagy előnye, hogy oldás közben sem roncsolja magát a befestett anyagot, így ipari termékek, vagy lakásberendezések újrafestése előtt a régi festékrétegek eltávolítására jól használható. a vegyi anyaggal ajtók, ablakok farészeiről is könnyen el lehet távolítani a festéket. próbagyártása megkezdődött a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalatnál. /mti/

..-

7.55/ny

-11-

8.28/ny 4e 925

bb 16. mecseknádasdon nyitják meg baranya harmadik művésztelepét

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

a mecsek legszebb részén, mecseknádasd faluban, új művésztelepet nyitnak. a villányi és a siklósi után ez lesz baranya harmadik alkotótábor. országosan is egyedülálló a megyei tanácsnak és az érdekelteknél, illetve a pécsi járás tanácsainak ez a kezdeményezése: így biztosítanak a fiatal képzőművészek számára több hetes vagy egy hónapos gondtalan alkotói lehetőséget. villányban, a 442 méter magas szárnyos-hegy lábánál a szobrászok dolgoznak, siklóson, a hajdani kolostor kétszáz éves műemléki épületében, a keramikusok kaptak otthont. mecseknádasdon murális jellegű alkotótábor alakítanak ki, ahol főleg zománck munkákat készítenek majd a művészek.

az idén már nemcsak hazai szobrászok és keramikusok dolgoznak a művésztelepeken, hanem külföldi alkotókat is meghívunk baranyába. mindhárom művésztelep kollektívája kiállításon mutatja majd be az ott készült alkotásokat. /mti/

--

bb 17. kempingek, motelek, fizetővendégszolgálat

1 os/mm/ny ie la

1970. május 15.

egyszerre kilencezer kül- és belföldi turistának biztosítanak kényelmes helyet a budapesti turisták kezelésébe tartozó fővárosi kempingek, motelek, és a fizető vendégszobák.

a római-fürdői strand-kemping és az erdő között fekvő hárs-hegyi kemping felszerelése elsőosztályú. a hárshegyi ,, vakáció falu,,-t, az idén először olyan luxusbungalowokkal szerelik fel, amelyekben a nappali és hálófülkén kívül garzon-konyha és zuhanyzó is van. hasonlóképpen a római parton fogadja vendégeit az ország egyik legkorszerűbb és legnagyobb motelje, a vénusz is. kétszobás apartmanjaiban és 80 kétágyas szobájában egyidőben 220 vendég nyaralhat. az uszómedencéken kívül drink-bár, eszpresszó, étterem áll a turisták rendelkezésére.

rendkívül népszerű az olcsó citadella szálló, amelyben ma még főleg iskolások töltik tavaszi kirándulásuk fővárosi napjait, de nemsokára már a gromada lengyel utazási iroda első csoportjai is megérkeznek.

a fizetővendégszolgálatnak ötezer kiadó szobája van, s mind máris foglalt. /mti/

8.10/ny

8.30/ny 22

--
-12-

bb 18. új vízművek borsodban

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

borsod megyében nagy beruházásokat valósítanak meg a települések ivóvízellátásának javítására és korszerűsítésére. az érdekelteknél alakult vízműtársulások anyagi hozzájárulásával és állami segítséggel az év végéig öt helyen - mályinkán, egerlővön, négyesen, borsodivánkán és tiszavalkon - adnak át vezetékes rendszerű törpevízműveket. elkészült sárospatak új vízműve is, ahova sátoraljaujhely környékéről a ronyva kavicsteraszán kialakított kutakból tízenkét kétezer köbméter vizet szolgáltat az ivóvíz. az új vízmű naponta kétezer köbméter vizet szolgáltat majd a városnak. a nyári hónapokra feltöltődik a borsodi vízellátási rendszer legnagyobb létesítménye, a lázbérci víztároló. a mesterséges tóban 5,8 millió köbméter vizet gyűjtenek össze, elsősorban a két nagy ipartelep, özd és kazincbarcika ellátására. az új víztároló közelében lévő bánpatoki tisztítómű bővítését jövőre fejezik be és a már kiépített gerinchálózatokra a két városon kívül újabb tíz községet kapcsolnak. az idén megkezdték a megye második nagy vízellátási rendszerének, a délborsodi regionális vízműnek építését is. kialakítására állami erőből és a lakosság hozzájárulásából mintegy százhusz millió forintot költenek, s kilenc községben mintegy ötvenöt ezer ember részére biztosítják a vezetékes ivóvízellátást. ez a vízmű 1973-ra készül el. /mti/

--

bb 19. a legkisebb magyar fuvósok találkozója

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

pécs lesz a legkisebb magyar fuvósok városa; ezennel minden évben itt rendezik meg az uttörő fuvószenekarok országos találkozóját. a választás azért esett a mecsekaljai városra, mert itt működik a népszerű pécs-gyárvárosi uttörőzenekar. a kis fuvósok, akiknek átlagos életkora a tíz évet sem éri el, tavaly országos mozgalmat kezdeményeztek a végett, hogy minden városban és faluban alakuljon uttörőzenekar. a pécsi találkozók azt a célt szolgálják, hogy évről évre felmérjék e szép, kedves mozgalom helyzetét, kicseréljék a tapasztalatokat és útmutatást adjanak a jövőre.

az 1. országos uttörőzenekari találkozót 1970. augusztus 18. és 21. között rendezik meg a pécsi városi tanács és az uttörőszövetség. a ,, vendéglátó,, gyárvárosi fuvósok mellett baranya, bács-kiskun, fejér, somogy, szabolcs-szatmár és vas megye egy-egy uttörőzenekara szerepel majd a pécsi seregszemen. körülbelül háromszáz 6-15 év közötti pajtás fujja majd a trombitákat. /mti/

8.40/ny 22

--
-13-

bb 20. „ kiment a divatból,, a háziszappan

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

a szegedi universal ktsz vegyüzemében megszüntették a nagymosásoknál évszázadok óta használatos, ugynevezett háziszppan gyártását. ez a cikk ugyanis „ kiment a divatból,, kiszorították a korszerű mosógépek, illetve mosóporok. tavaly már egyetlen faluban sem vettek át a háziasszonyok háziszappant a cseretelepen beadott zsiradékok ellenében. helyette mosóport adott a ktsz.

a „ szőpandivattal,, kapcsolatos szegedi tapasztalat általánosítható, hiszen a ktsz cseretelepei az egész országot behálózják. az elmúlt években 80 ilyen telepet hoztak létre, s valamennyi eredményesen működött, mivel a falusi asszonyok ugyanúgy „ leszoktak,, a szőpanfőzésről, mint a buboskemencés kenyérsütésről. ebben az évben 100 vagon zsiradék beváltására számít a szegedi ktsz, a háziszappannál korszerűbb cserecikkek ellenében./mti/

bb 21. „ házi köjál,, - az ország első mezőgazdasági higiénikus orvosa a bolyi állami gazdaságban

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

a 27 ezer holdas bolyi állami gazdaságban higiénikus orvos kezdte meg a működését. az üzemi orvosoktól eltérően nem a betegek gyógyításával, kezelésével foglalkozik, hanem a munkahelyek higiénijával, munkaegészség-védelemmel. a fiatal szakember, dr. oratics józsef, az első mezőgazdasági higiénikus orvos az országban. később a bolyi tapasztalatok nyomán szervezik majd meg ezeket a munkaköröket más gazdaságokban is. a higiénikus orvos munkába állítását az tette szükségessé, hogy a hatalmas - egész járásra kiterjedő - mezőgazdasági üzem csaknem kétezer embert foglalkoztat, sokoldalú gazdálkodást folytat, a használt gépek és az alkalmazott vegyszerek száma egyre nő, s ellenőrzésük a hagyományos munkavédelmi szervezettel már nem megoldható. a higiénikus orvos tehát tulajdonképpen „ házi köjál,, - nak számít. rendszeresen ellenőrzi a gazdaság tíz kerületében, illetve üzemeiben a munkahelyeket, a munkásszállásokat, a konyhákat és az étkezdéket, s az egyéb szociális létesítményeket. az ellenőrzés során tapasztalt hiányosságokat az üzemvezetők kötelesek a legrövidebb időn belül pótolni, kijavítani. új beruházások megtervezésénél és kivitelezésénél is kéri a higiénikus orvos tanácsait, meghallgatják javaslatait. dr. oratics józsef emellett munkaegészségügyi felvilágosítást is folytat a gazdaságban: tanfolyamokat vezet, előadásokat tart a dolgozók számára. /mti/

8.45/ny 4c 925

-14-

bb 22. kiskert gépesítés csongrádban

vid/ká7/ny -cz

1970. május 15.

a csongrád megyei mindszent községben az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet alapszabályba foglalta a háztáji területek megművelésének és növényvédelmének korszerűsítését. a primőr- és gyümölcsstermelő kiskertek tulajdonosai társulva olyan kistraktort vásárolnak, amellyel szántani, gyomtalanítani és permetezni tudnak. a gép beszerzéséhez célrészvényeket bocsátottak ki. a traktor kezeléséhez és karbantartásához állandó gépészeket alkalmaznak. /mti/

bb 23. hét külföldi együttes vendégszerepel a szegedi népitánc-fesztiválon

vid/ká/ny -cz

1970. május 15.

a szot és a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa közös rendezésében július 15-18 között népitánc-fesztivál lesz szegeden. a rendezvény a szabadtéri játékok egyik legrangosabb kiegészítő programjának ígérkezik. a bemutatókon, amelyeket az ujszegedi liget szabadtéri színpadán tartanak, fellép a központi vasas művészegyüttes, az építők vadrózsák-, a vegyipari dolgozók szakszervezetének bartók béla-, a dunaujvárosi kohászati művek-, a gyöngösi járműjavító-, és az édosz szeged együttese.

a fesztivál nemzetközi rangot kap: az idén 7 európai szocialista ország egy-egy szakszervezeti együttese is műsort ad.

a program szerint a külföldiek július 15-én és 17-én, a hazaiak 16-án szerepelnek a közönség előtt. a magyar együttesek 13-án a szegedi nemzeti színházban szakmai bemutatót adják elő a felszabadulás élményéből merített műsorösszeállításukat. /mti/

-15-

8.55/ny 4c 925

bb 24. a magyar partizán szövetség

k vt/j/ny hgy

1970. május 15.

és a nácizmus üldözöttei bizottságának képviselőiben pénteken reggel delegáció utazott a csehszlovákiai terezinbe, hogy részt vegyen az egykori koncentrációs tábor felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepeken. /mti/

-.-

bb 25. a mahart közli,

j/ny hgy

1970. május 15.

hogy május 17-től kezdődően a nyári menetrendet lépteti életbe. a munkaszünet előtti és munkaszüneti napokon budapestről 13.30-kor esztergomba induló hajót május 16-án már indítja. /mti/

-.-

bb 26. ültetik a paradicsom palántákat

vid/ká/ny hgy

1970. május 15.

somogy megye legnagyobb zöldségtermelő mezőgazdasági üzemében a balatonújhelyi állami gazdaság kertészetében megkezdődött a szépen fejlett paradicsom -palánták szabadföldi kiültetése. a melegágyakban előnevelt palántákat gépekkel ültetik ki a husz holdnyi területre. /mti/

-.-

bb 27. új szombathelyi gyártmány: nagyteljesítményű terményszárító

vid/ká/ny hgy

1970. május 15.

az élelmiszeripari gépgyár és szerelő vállalat szombathelyi gépgyárában elkészült a világhírű colman féle terményszárító első példánya. a vállalat az angol szabadalmat megvásárolta, s a szárító berendezés széria gyártását szombathelyen kezdték meg. az első példányt bemutatják a budapesti nemzetközi vásáron. a tervek szerint a terményszárítóból még ebben a hónapban kettőt, az év végéig pedig nyolcvanát gyártanak.

az új berendezésben gázolajos égőfejek melegítik az áramló levegőt s óránként tíz tonna gabona szárítására képes. alkalmas kukorica szárítására is. a komplett konstrukciók láncszerűen és szinkronizálhatók, s így nagyüzemi szárító telepet hozhatnak létre. /mti/

11.08/ny

-16-

bb. 28. Lottó nyeremények

lk/e hgy

1970. május 15.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint a sátoraljujhelyen megtartott 20. heti Lottó sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki:

3. 13, 15, 56, 75

/mti/

-.-

bb 29. szocialista szerződés a kaposvári állami gazdaság „sertésgyárának”, felépítésére

vid/ká/ny hgy

1970. május 15.

a sertéshusellátás javítása érdekében a kaposvári állami gazdaság szocialista együttműködési szerződést kötött az agárdi agrokompex közös vállalkozással, a tabi gépjavitó állomással, valamint a somogy megyei utépitő vállalattal. a szerződés értelmében határidő előtt felépítik a gazdaság zaranyi sertéstelepét. a korszerű sertéstelep évente 25 ezer mázsa sertéshúst ad majd fogyasztásra. eredetileg úgy volt, hogy a telepet 1971 áprilisában adják át rendeltetésének. a most a megkötött szocialista szerződés értelmében csaknem fél évvel előbb készül el: ez év november 15-én üzembe helyezik. /mti/

-.-

bb 30. szolgáltatóház épül kaposvárrott

vid/ká/ny hgy

1970. május 15.

kaposvárrott a kalinyini városrészben a somogy megyei építőipari vállalat szolgáltatóház építését kezdte meg. a vasbeton vázas, csupa üveg épületben eszpresszó, gyógyszertár, orvosi rendelő, patyolat, posta és otp - fiók, fodrászüzlet kap helyet. a csupaüveg üzletsort a jövő évben adják át rendeltetésének.

/mti/

-17-

11.50/ny 4c 127

bb 31. többszöröse növekszik pest megye szolgáltató hálózata

vid/gö/kz/ny hgy

1970. május 15.

a lakosság ipari, kereskedelmi, áruszállítási és személyi szolgáltatásainak távlati fejlesztési irányelveiről tárgyalt pénteki ülésén pest megye tanácsa, az előterjesztésből kitűnt, hogy az ország legnépesebb megyéjében 1986-ig a háztartási gépek száma várhatóan több mint a kétszeresére emelkedik, mosógépből előreláthatólag 260.000, hűtőszekrényből 190.000, rádióból 600.000, tv-ből pedig 300.000 készülék karbantartásáról kell majd gondoskodni, évente mintegy 50 millió forint értékű munkával. a megyében 22 korszerű szervizállomás létrehozását tervezik, közülük is legsürgősebb a váci és a ceglédi megépítése. a megyében várhatóan a jelenleginek nyolcszorosára növekszik majd a személygépkocsi állomány, ezért az állami autójavítóipar vácon és cegléden, a szövetkezeti pedig budaörsön, nagykőrösön, kiskunlacháza, szentendrén és gödöllőn épít szervizállomást. tervezik, hogy a mezőgazdasági gépjavító állomásokat is nagyobb mértékben bekapcsolják a javítószolgáltatásba. a jelenleg még igen alacsony foku mosás és vegytisztító szolgáltatást több kis-üzem megépítésével bővítik. a mosodai kapacitást negyvenszeresére, a vegytisztítást pedig négyszeresére növelik. pest megyében a következő 15 évben mintegy 130.000 lakás épül. karbantartásukra, a lakáskultúra növekvő igényeinek kielégítésére négyszeresére gyarapítják a szolgáltatóhálózat kapacitását. az ipari, kereskedelmi, áruszállítási és a személyi szolgáltatások fejlesztése előreláthatólag 262 millió forintot igényel.

pest megye tanácsa a szolgáltatások távlati fejlesztési irányelveinek jóváhagyása után megtárgyalta, majd elfogadta a megye múlt évi költségvetésének végrehajtásáról készült zárszámadást.
/mt1/

..-

bb 32. sajtótájékoztató a magyar mezőgépgyártásról

t jf/gk/ny 1e hgy

1970. május 15.

a magyar mezőgépgyártás helyzetéről tájékoztatták pénteken a sajtó munkatársait a muosz- székházban az érdekelt gépgyárak vezetői.

/folyt köv/

-18-

12.10/ny 4c 127B

bb 32. / sajtótájékoztató.... folyt/ny

széki ferenc, a vörös csillag traktorgyár kereskedelmi igazgatója a traktorellátás nehézségeivel kapcsolatban rámutatott: az elmúlt év elején a gyárnak nem volt elég megrendelése, a banktól több hónapon át nem kapták meg a gazdálkodási hitelt és emiatt csökkenteni kellett a tervüket. hiába érkezett be a gyárba évközben további 20 millió forintos megrendelés, már nem tudtak anyagot és kooperációs partnereket biztosítani. idén értékesítési szempontból sokkal kedvezőbb a helyzet: most a kereslet nagyobb a kínálatnál. a gyár helyzete azonban most sem megfelelő, mert tovább tart a munkáselvándorlás. a darabbéres dolgozóknak 13-15 forintot fizetnek óránként, a vidéki munkahelyek azonban 16-18 forintot is ajánlanak és emiatt a dolgozók egy része otthagyja a traktorgyárat.

a kereskedelmi igazgató válaszolt az újságíróknak azokra a kérdéseire is, hogy a gyár miért nem biztosít a traktorokhoz elegendő pótalkatrészt. a hiányt azzal magyarázta, hogy az üzemben belül egyes munkarészegekben különösen nagy a munkaerőhiány, például nincs elegendő forgácsoló szakember. ebben a helyzetben nem tehetik meg azt, hogy az alkatrészt elküldik a kereskedelemnek, mert akkor munka nélkül maradna a gyár szerelvéje, és ez a traktor-készgyártást erősen visszavetné. már így is ötszázalékkal kevesebb erőgépet gyártottak azért, mert igyekeztek soron kívül kielégíteni az alkatrészellátási megrendeléseket. a gyár azonban természetesen nem törődik bele ebbe a helyzetbe, különféle kooperációkkal igyekszik megoldást találni. a vörös csillag traktorgyár kollektívájának fáradozásait megerősítette a gazdasági bizottság is akkor, amikor januárban hozott döntésével engedte a beruházási terhek visszafizetésének egy részét és kedvezőbb anyagi feltételeket biztosított a termékösszetétel átalakításához.

a budapesti mezőgazdasági gépgyár az országos műszaki fejlesztési bizottság felkérésére kifejlesztette azt a növényvédőszer-gépet, amellyel a világszerte elterjedő gramoxone növényvédőszer kijuttatható a földekre, és új robbanómotoros permetezőgépet is kialakítottak - mondotta dobos sándor, a bmg vezérigazgatója. ez a gyár is különféle nehézségekkel küzd: a fizikai munkaerő 50 százaléka jóformán állandó mozgásban van, és az elmúlt évhez képest idén az első negyedévben még tovább romlott a helyzet. az átlagosan 50 éves épületekkel rendelkező gépgyártó üzemekben sokszor nincs elegendő pénz a műszaki fejlesztéshez, nem is beszélve arról, hogy a sokak által sürgetett „második csatorna”, megnyitására nem is gondolhatnak.

/folyt köv/

-19-

12.25/ny 4c 127B

s
bb 32. / sajtótájékoztató.....2.folyt/ny

ahhoz ugyanis, hogy a nagykereskedelmet megkerülve közvetlenül adhassák el gépeiket a felhasználóknak, nagy összegű beruházásokra lenne szükség, raktárakat kellene építeni, fel kellene állítani a szervizhálózatot és más módon is kedvezni a fogyasztóknak. erre jelenleg nincs lehetőség és a közeljövőben a gyár vezetői nem is gondolnak ilyesfajta kezdeményezésre. /mti/

..-

bb 33. a győri richards és a kiskereskedelem találkozója

t kf/gk/ny 1e hgy 1970. május 15.

a férfi és fiuruha nagykereskedelmi vállalat arany jános utcai bemutató termében pénteken termékkiállítást nyitott a győri richards finomposztógyár. az üzem mintegy 120féle - minőségben, színben, mintában gazdag választéku - szöveteit állította ki. a nagykereskedelmi vállalat a legújabb anyagokból konfekciómodelleket készített; van köztük már maxi átmeneti kabát is. a kiállítás a nagykereskedelmi vállalat szervezésében a győri gyár és a kereskedelem találkozója: célja az, hogy az üzem közvetlenül megismerje a vásárlók igényeiről legjobban tájékozott üzletvezetők véleményét, amelyet az év hátralévő részében a gyártásnál is figyelembe vesznek.

a bemutató a kiskereskedelem számára jónéhány újdonságot hozott. ilyen egyebek között a gyár meteor nevű, szintetikus szálból, trevirából készült jersey-anyaga. itthon ilyen anyagból férfikonfekció még nem készült, külföldön viszont már egyre népszerűbb. bár a ,, férfi jersey,, ára eléggé borsos, a nagykereskedelmi vállalat kísérletképpen rendelt belőle, s a vörös október férfiruhagyárral kétezer öltönyt gyártat. az új öltönyök a harmadik negyedévben kerülnek forgalomba.

a kiállítást a nagykereskedelmi vállalat felhasználta arra is, hogy egyik legnagyobb ipari partnerével újabb monopolcikkek gyártásában egyezzen meg az ősz, a téli férfikonfekció-választék bővítése érdekében. /mti/

..-
-20-

12.30/ny

13 1/2

bb 34. ültetik a szegedi fűszerpaprikát

vid/kz/ny hgy 1970. május 15.

a szegedi paprikatermelő - tájkörzetben megkezdődött e vidék legnagyobb tavaszi munkája, a fűszernövény palántáinak kiültetése. a gazdaságok május első felében még várakozó álláspontra helyezkedtek: figyelik, mit hoznak a fagyosszentelek, most már bíznak abban, hogy a hőmérséklet nem süllyed fagypont alá. a szegedi, a csanyteteki és a szegvári határban kivonultak a földekre az első ültető brigádok.

a tavalyihoz képest 1000 holddal nagyobb területen, együttesen 9300 holdon termelik az idén a híres fűszernövényt. hasonló nagyságu területen még soha nem termeltek fűszerpaprikát ebben a körzetben. 70 állami és szövetkezeti gazdaság és 300 háztáji termelő kötött szerződést a feldolgozó vállalattal. a korábbi esztendőköz viszonyitva nagy változást jelent a palántázás teljes gépesítése, ma már annyi ültető berendezése van a tisznek, hogy a megnövekedett terület ellenére három hét alatt be tudják fejezni a palántázást. hazánk legnagyobb paprikás gazdasága, a szegedi új élet tsz, amely 900 holdra szerződött, 18 géppel rendelkezik. a paprikatáblák tulajdonos részét olyan helyen jelölték ki, ahol öntözhető az ültetvényeket. a tájkörzet paprikás brigádjaira váró nagy munkát legjobban jellemzi a kitűzdelésre váró növények száma: több mint 900 millió palántát raknak ki az elkövetkező hetekben. /mti/

..-

bb 35. a budapesti gyors- és gépiró iskolák szakma kiváló tanulója versenyének eredménye

i vt/gg/ny zs hgy 1970. május 15.

a kisz budapesti bizottsága a fővárosban működő gyors- és gépiró iskolák növendékei számára szakma kiváló tanulója versenyt hirdetett. az iskolákban lebonyolított első forduló nyomán 146 tanuló vett részt a döntőn, s közülük 105-en sikeresen oldották meg a versenyfeladatokat. az eredményt pénteken délután hirdették ki ünnepélyes külsőségek között a 9. kerületi józsef attila úttörőházban.

/folyt köv/

-21-

12.50/ny

bb 35. / a budapestifolyt/ny

egyénileg a legjobb teljesítményt szalay mária, az 5. kerületi egyetem téri iskola növendéke érte el, aki arany jelvényt kapott. ugyanennek a tanintézetnek további öt tanulója: zsigmond erzsébet, kovács mártá, kukucska éva, mestyanek piroska, kóró gabriella és sejk katalin ezüst jelvényt szerzett.

a versenyző iskolákat kerületi összesítésben is értékelték, a pontszámok alapján. első lett az 5., második a 8., harmadik a 2., negyedik a 11., ötödik a 12. kerület. /mti/

bb 36. fejlesztik a büki gyógyfürdőt

vid/kz/tné/ny -cz

1970. május 15.

Építkezés kezdődött a híres büki gyógyfürdő területén. a munkálatok során az ötezer személyes fürdőtelep egy ezer fős részlegét vasbeton dongahéj szerkezettel fedik be, hogy a rendkívül értékes gyógyvizet egész évben, tehát télen is használhassák a betegek. a befedett 500 négyzetméteres medencéhez tartozó épületben különböző hőfoku suly- és egyéb terápiás kezelésre alkalmas kisebb medencéket is kialakítanak. a fejlesztésre összesen 30 millió forintot költenek. a büki gyógyfürdő először 1972 telétől fogad télen is vendégeket. elkészült a tanulmányterve egy ezer fős szot üdülőszállónak is. első 300 személyes részlege a negyedik ötéves terv időszakában épül fel 46 millió forintos költséggel. több vállalat is üdülőt szándékozik építeni a fürdőtelepen. /mti/

bb 37. a 25 éves rádiózenekar köszöntése

1 gy/gy/ny zs ngy

1970. május 15.

pénteken bensőséges ünnepség színhelye volt a rádió márványterme: megalakulásának 25. évfordulója alkalmából aradió vezetősége és a zenei élet vezetői köszöntötték a magyar rádió és televízió 97 tagu szimfonikus zenekarát. az ünnepeltek között „a szocialista kulturáért”, kitüntető jelvényeket, 36, husz évnél régebbi zenekari tag között emlékplaketteket osztottak ki.

/folytk köv/

-22-

13.00/ny 4c

bb 37. / a 25 évesfolyt/ny

a felszabadulás után 1945 május elsején, 13 óra 15 perckor „szólt meg”, először az ujonnan megalakult hetven tagu rádiózenekar. készülékek még nem voltak, az adást utcai hangszórókon hallgatták az emberek. beethoven III. Leonóra nyitánya hangzott fel először a zenekar hangszerein. az eltelt negyedszázad alatt a testület megteremtette hagyományait, európai rangra emelkedett, mindenütt megbecsülést, elismerést szerzett magának. a zenekar fejlődésében az első tíz év művészileg is az összekovácsolódás, az érés időszaka volt. azután kiléptek a stúdióból a hangversenytermek nyilvánosságára is. jelentős dátum a zenekar életében 1958. - ekkor adták első párizsi hangversenyüket és részt vettek a brüsszeli világtárlás kulturális fesztiválján is. ma már többtízezer kilométer hosszúságu felvétel, sok-sok nagyszerű külföldi hangverseny áll mögöttük. jártak olaszországban, franciaországban, Lengyelországban, svájcban, ausztriában, romániában, az NSZK-ban, jugoszláviában, angliában, belgiumban. az idei jubileumi év tartogatja számukra az első hangversenykörutat a szovjetunióban.

a zenekar egyébként már megalakulásakor eljegyezte magát az új magyar zene ügyével. a hazai és nemzetközi hallgatóságnak az új magyar művek százait mutatta be. a magyar zene népszerűsítéséért kapták a Liszt Ferenc-díj 1. fokozatát is. /mti/

bb 38. megkezdődtek az 5. baranyai jogásznapiok pécssett

vid/kz/ny - cz

1970. május 15.

pécssett pénteken megkezdődtek a baranyai jogásznapiok. az ülészak célja az, hogy a jog elméleti és gyakorlati művelői megvitassák a jog egész területét átfogó kérdéseket. az idei jogásznapioknak különös jelentőséget adnak a közelmúltban lezajlott nagy évfordulók, s ennek megfelelően az előadások előterében is az elmúlt negyedszázad magyar jogalkotása és Leninnek az államra, illetve a jogra vonatkozó tanítása, elmélete állt.

a tudományegyetem aulájában rendezett megnyitó ünnepségen részt vett egri gyula, a baranya megyei pártbizottság első titkára is. palkó sándornak, a baranya megyei tanács v. b. elnökének megnyitó szavai után dr. szilbereky jónó igazságügyminiszter-helyettes tartott előadást „ társadalmi fejlődésünk és a jog „ címmel.

a két napos ülészakon egyetemi tanárok, bírók, ügyészek és tanácsai vezetők további előadásokat tartanak a szocialista jog időszerű elméleti és gyakorlati kérdéseiről. /mti/

13.15/ny 4c

-23-

bb. 40. időjárásjelentés

cz/e

1970. május 15.

a meteorológiai intézet jelenti május 15-én, pénteken,
12.00 órakor:

meleg idő

az atlanti-óceánról érkező nedves, enyhe légtömegek a brit-szigeteken és nyugat-európában változékony, felhős, sok helyen esős időjárást okoznak. változékony, esős az idő ukrajnában és a szovjetunió európai területének középső részén is. az ural-hegység és a fehér-tenger közötti területen még mindig hideg van, helyenként havazik. a kárpát-medencében és általában közép-európában napos, száraz az időjárás.

hazánkban csütörtökön északkeleten felhős volt az ég és 3-9 órán át sütött a nap, máshol kevés volt a felhő és 9-13 óras napsütést észleltek. északkeleten, tab és szeged környékén záporok alakultak ki, egy-két helyen zivatar kíséretében. a lehullott eső mennyisége sehol sem haladta meg a 4 millimétert. a hőmérséklet napközben északkeleten 17-22, máshol 22-26 fokig emelkedett. ma hajnalra északon 5-10, délen 9-14 fokig hűlt le a levegő. dél-keletről kissé felhős, csapadékmentes volt az idő. a hőmérséklet 11 órára 19-23 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16,8 fok volt, 0,8 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

budapesten ma 12 órakor a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, mérsékelten süllyed.

várható időjárás szombat estig: nyugat felől lassan megnövekvő felhőzet, elsősorban a dunántúlon helyenként esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, átmenetileg megélénkülő és nyugatira forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 21-26 fok között.

a duna vízállása budapestnél 539 centiméter. /mt1/

...

4c

- 24 -

bb 39. háromszázötvenszeresére nőtt 52 év alatt a villamosenergia-termelés a szovjetunióban - véget ért a szovjet műszaki tudományos napok budapesti előadássorozata

t tz/lk/ny 1e -cz

1970. május 15.

pénteken véget ért a szovjet műszaki tudományos napok budapesti előadássorozata a mtesz székházában. ezen a napon az első előadást n.n. kovaljov, a szovjetunió tudományos akadémiájának levelező tagja tartotta a szovjet energetika legújabb eredményeiről.

elmondotta, hogy a goelro-tervben, a világ első állami villamosítási tervben leszögezték, ma is teljes mértékben időszzerű elvek gyakorlati megvalósításával a szovjetunióban a szocialista építés 52 éve alatt a villamosenergia-termelés majdnem 350-szeresére nőtt és tavaly elérte a 689 milliárd kilowatt órát. az erőművek kapacitása ez alatt 140-szeres növekedéssel 155 millió kilowatt teljesítményre fejlődött. a teljesítmény mostanában évente 10-12 millió kilowattal nő.

ebben a hatalmas fejlődésben a legnagyobb szerep a villamos hőerőműveknek jutott, amelyek a villamosenergiának több mint 80 százalékát termelték. ezekben a háború előtt általában 25-50 megawattos turbinák működtek, 1953-ban azonban már megjelentek a 150, tíz évvel utóbb pedig a 300 megawattos blokkok is, amelyekből jelenleg ötvennél több van üzemben.

az összehozott energia 20 százalékát a szovjetunióban a vízierőművek állítják elő. együttes teljesítményük jelenleg körülbelül 30 millió kilowatt. nemrég még a volgai - 2.3 illetve 2.5 millió kilowatt teljesítményű - vízi erőművek voltak a legnagyobbak a világon, majd 1966-ban átvette a világelsőséget a bratszki erőmű, 4.4 millió kilowattos teljesítményével, és már épül a jenyiszejen a 6 millió kilowatt teljesítményű krasznojarszki erőmű is.

az ország energetikájának fejlődésében a legnagyobb problémát most az európai területek villamos erőműveinek tüzelőanyag-ellátása okozza. itt ugyanis az energiaigényhez viszonyítva kevés a tüzelőanyag. ezért a bizonyos mértékig korlátozott helyi lehetőségek kihasználásán túl a keleten fekvő bányák környékén hatalmas villamos hőerőművek komplexumát hozzák létre, többször tíz millió kilowattos együttes teljesítménnyel, s a termelt villamosenergiát nagyfeszültségű távvezetéseken szállítják el onnan a nyugati területekre. az első ilyen távvezeték 750 kilovolt feszültségen viszi majd az energiát 2 500 kilométeres távolságra.

/folyt köv/

-25-

14.00/ny 14²⁴/₂

bb 39. / háromszázötvenszeresérefolyt/ny

az előadássorozat utolsó budapesti napján adott tájékoztatást az erőművek automatizálási kérdéseiről n.v. pautin, az anyin kutató intézet igazgatóhelyettese, a blokkszerűen létesített hőtechnikai berendezések automatizált védelméről pedig e.t. rinkusz, az össz-szövetségi hőtechnikai kutató intézet csoportvezetője. az új szovjet szövőgépekről f.m. rozanov egyetemi tanár, a hírközlési mesterséges holdakról v.l. bikov, az össz-szövetségi rádió kutatóintézet laboratóriumvezetője adott tájékoztatást. a lenin-díjas v.l. szmirnov, a műszaki tudományok doktora, a lenin-grádi elektrotechnikai egyetem tanszékvezető tanára a korszerű mikroelektronika műszaki és tudományos problémáit tekintette át az érdeklődő magyar szakemberek előtt.

ugyancsak a szovjet műszaki tudományos napok keretében az eötvös loránd fizikai társulat és a magyar kémikusok egyesülete által rendezett előadóülésen dr.v.i. goldanszkij professzor, a szovjetunió tudományos akadémiajának levelező tagja adott áttekintést a magkémiaiban előtérbe került korszerű irányzatokról./mti/

.-

bb 41. jubileumi ülészak a soproni erdészeti és faipari egyetemen

vid/kz/ny - cz

1970. május 15.

tudományos ülészak kezdődött pénteken a soproni erdészeti és faipari egyetemen hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére. dr. gál jános tanszékvezető egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, az egyetem rektora megnyitóbeszédében emlékeztetett arra, hogy pontosan 25 évvel ezelőtt, május 16-án kezdődött meg újra a második világháború befejezése után a tanítás a soproni egyetemen. ezután dr. pintér ferenc tanszékvezető egyetemi docens a filozófiai tudományok kandidátusa tartott előadást „ hazánk felszabadulásának történelmi jelentősége „ címmel, majd papp istván egyetemi adjunktus sopron város felszabadulásának történetéről szóló előadása következett. a bevezető előadások után három szekcióban 18 előadás hangzott el a pénteki napon. az előadók az egyetem kutatási eredményeit ismertették. /mti/

.-
-26-

14.12/ny *1470*

e m b a r g ó 19.00 óráig!!!

bb. 42. hazaérkezett a magyar kormányküldöttség a kgst ülészakáról - focs jeno nyilatkozata

t sl/j/e 1e cz

1970. május 15.

péntek délelőtt hazaérkezett varsóból a magyar kormányküldöttség, amely részt vett a kgst tanácsának 24. ülészakán. a delegációt focs jeno, a kormány elnöke vezette. tagjai voltak: apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, párdi imre, az országos tervhivatal elnöke, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, bálint józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, szita jános, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője és papp lászló, a magyar népköztársaság kgst-képviselőjének helyettese.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaiügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

hazaérkezése után focs jeno a következőkben válaszolt a magyar távirati iroda munkatársának kérdéseire:

- mi volt a kormányfők szintjén megtartott varsói kgst-ülészak jelentősége?

- a most lezajlott 24. ülészak fő célja annak a munkának az áttekintése volt, amely az egy évvel ezelőtt moszkvában a kgst-tagállamok párt- és kormányvezetőinek részvételével megtartott ülészak határozata alapján indult meg és arra irányul, hogy kidolgozzuk a szocialista gazdasági integráció programját. e program jelentősége indokolta, hogy a varsói ülészokon az országok delegációit kormányfők vezették.

- az ülészaknak kettős jellege volt. egyrészt a végrehajtó bizottság jelentése alapján megvizsgáltuk az integrációs program kidolgozására irányuló, rendkívül széleskörű és bonyolult munka állását, eszmecserét folytattunk annak további irányáról és jóváhagytuk a kidolgozandó program rendszerét és szerkezetét. másrészt konkrét határozatokat hoztunk több olyan kérdésben, amely a kgst-országok együttműködésének továbbfejlesztésére vonatkozik. végül pedig a tagállamok tervhivatalainak vezetői tájékoztatást adtak az 1971-75. évi népgazdasági tervek koordinálásának eddigi eredményeiről.

/folyt.köv./
14.18/e

- 27 -

M 1570

bb 39. / háromszázötvenszeresérefolyt/ny

az előadássorozat utolsó budapesti napján adott tájékoztatást az erőművek automatizálási kérdéseiről n.v. pautin, az enyin kutató intézet igazgatóhelyettese, a blokkszerűen létesített hőtechnikai berendezések automatizált védelméről pedig e.t. rinkusz, az össz-szövetségi hőtechnikai kutató intézet csoportvezetője. az új szovjet szövőgépekről f.m. rozanov egyetemi tanár, a hírközlési mesterséges holdakról v.l. bikov, az össz-szövetségi rádió kutatóintézet laboratóriumvezetője adott tájékoztatást. a lenin-dijas v.l. szmirnov, a műszaki tudományok doktora, a lenin-grádi elektrotechnikai egyetem tanszékvezető tanára a korszerű mikroelektronika műszaki és tudományos problémáit tekintette át az érdeklődő magyar szakemberek előtt.

ugyancsak a szovjet műszaki tudományos napok keretében az ötvös loránd fizikai társulat és a magyar kémikusok egyesülete által rendezett előadónapon dr.v.i. goldanszkij professzor, a szovjetunió tudományos akadémiájának levelező tagja adott áttekintést a magkémiaiban előtérbe került korszerű irányzatokról./mti/

.-

bb 41. jubileumi ülészak a soproni erdészeti és faipari egyetemen

vid/kz/ny - cz

1970. május 15.

tudományos ülészak kezdődött pénteken a soproni erdészeti és faipari egyetemen hazánk felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére. dr. gál jános tanszékvezető egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudományok doktora, az egyetem rektora megnyitó-beszédében emlékeztetett arra, hogy pontosan 25 évvel ezelőtt, május 16-án kezdődött meg újra a második világháború befejezése után a tanítás a soproni egyetemen. ezután dr. pintér ferenc tanszékvezető egyetemi docens a filozófiai tudományok kandidátusa tartott előadást „ hazánk felszabadulásának történelmi jelentősége „ címmel, majd papp istván egyetemi adjunktus sopron város felszabadulásának történetéről szóló előadása következett. a bevezető előadások után három szekcióban 18 előadás hangzott el a pénteki napon, az előadók az egyetem kutatási eredményeit ismertették. /mti/

.-
-26-

14. 12/ny *ke* 14/10

e m b a r g ó 19.00 óráig!!!

bb. 42. hazaérkezett a magyar kormányküldöttség a kgst ülészakáról - focok jeno nyilatkozata

t sl/j/e 1e cz

1970. május 15.

péntek délelőtt hazaérkezett varsóból a magyar kormányküldöttség, amely részt vett a kgst tanácsának 24. ülészakán. a delegációt focok jeno, a kormány elnöke vezette. tagjai voltak: apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, párdi imre, az országos tervhivatal elnöke, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, bálint józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, szita jános, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok titkárságának vezetője és papp lászló, a magyar népköztársaság kgst-képviselőjének helyettese.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, péter jános külügyminiszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter. ott volt tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete is.

hazaérkezése után focok jeno a következőkben válaszolt a magyar távirati iroda munkatársának kérdéseire:

- mi volt a kormányfők szintjén megtartott varsói kgst-ülészak jelentősége?

- a most lezajlott 24. ülészak fő célja annak a munkának az áttekintése volt, amely az egy évvel ezelőtt moszkvában a kgst-tagállamok párt- és kormányvezetőinek részvételével megtartott ülészak határozata alapján indult meg és arra irányul, hogy kidolgozzuk a szocialista gazdasági integráció programját. a program jelentősége indokolta, hogy a varsói ülészokon az országok delegációit kormányfők vezették.

- az ülészaknak kettős jellege volt. egyrészt a végrehajtó bizottság jelentése alapján megvizsgáltuk az integrációs program kidolgozására irányuló, rendkívül széleskörű és bonyolult munka állását, eszmecserét folytattunk annak további irányáról és jóváhagytuk a kidolgozandó program rendszerét és szerkezetét. másrészt konkrét határozatokat hoztunk több olyan kérdésben, amely a kgst-országok együttműködésének továbbfejlesztésére vonatkozik. végül pedig a tagállamok tervhivatalainak vezetői tájékoztatást adtak az 1971-75. évi népgazdasági tervek koordinálásának eddigi eredményeiről.

/folyt.köv./
14. 18/e

- 27 -

N 1570

bb. 42. /hazaérkezett...1.folyt./e

- a kgst 23. ülészsaka óta eltelt egy év a nemzetközi gazdasági kapcsolatok erősítését szolgáló munka jegyében folyt, ezt országaink közvéleménye is érdeklődéssel kíséri. a kgst-országok vezető gazdasági szakemberei, ideértve a kormányok illetékes tagjait is, rendkívül intenzíven kapcsolódtak be az integráció programjának kidolgozásába. ez igen bonyolult és nem kis időt igénybevevő feladat, ezért bátran a munka eredményei közé sorolhatjuk, hogy már ezen az ülészsakon több fontos határozatot tudtunk hozni. a munka nagyobbik része azonban még hátra van. a viták során olyan problémák is felmerültek, amelyek történelmileg is újak, amelyek megoldására nincs sablon, amelyeknek megoldására a szocialista közgazdaságtudomány is csak most keresi az utat.

- milyen fő kérdésekre utalt fock elvtárs, amikor a konkrét határozatokat említette?

- a konkrét határozatokat négy csoportra oszthatnám. az első a gazdaságpolitika és a tervek koordinálására vonatkozik. az ülészsak jóváhagyta a gazdaságpolitika egyeztetésére irányuló konzultációk rendszerét és meghatározta, hogy melyek azok a gazdaságpolitikai kérdések, amelyeket a nemzetközi konzultációk során elsősorban előtérbe kell állítani. ezt azért tartom lényeges eredménynek, mert a gazdaságpolitika bizonyos mérvű összehangolásának még a tervek koordinációját is meg kell előznie, hiszen minden ország gazdasági fejlesztésének alapja a gazdaságpolitika.

- az ülészsakon jóváhagytuk a tervekkoordináció továbbfejlesztésének irányairól szóló okmányt. ez elsősorban azt célozza, hogy sokoldalú együttműködést szervezzünk meg a műszaki és gazdasági fejlődésre vonatkozó prognózisok kidolgozásában, összehangolásában, és ennek segítségével is megteremtjük az alapjait annak, hogy a népgazdaság fontosabb ágaiban hosszabb időre, 15-20 éves időszakra is egyeztessük a fejlesztési célokat. ez mindenképp azokon a területeken fontos, amelyek döntően befolyásolják országaink fejlődését, a tudományos-műszaki haladás meggyorsítását. így különösen fontosnak tartjuk hosszabb távlatra szóló együttműködési javaslatok kidolgozását a fűtőanyag- és energlagazdálkodás terén, a vaskohászatban, a feldolgozó ipar ágazatai közül a közúti járműipar, a számítástechnika, valamint a műanyag- és műszáltermelés területén.

/folyt.köv./

Nr 15²⁰

bb. 42. /hazaérkezett...2.folyt./e

- a jóváhagyott okmányok másik csoportja megteremti az alapokat a kgst-országok gazdasági intézményei között az eddiginél szervezettebb és szélesebb körű kapcsolatok létesítésére. különösen fontosnak tartom a közvetlen kapcsolatok rendszeréről szóló határozatot, amely arra irányul, hogy a kgst-országoknak az együttműködésben érdekelt szervei - és alánuzom, hogy itt nem csak minisztériumokról, hanem vállalatokról, kutató intézetekről és más gazdálkodó intézményekről is szó van - közvetlen kapcsolatba lépjenek egymással, keressék együttesen az együttműködés lehetőségeit. a közös szervezetekről szóló határozat célja, hogy elősegítse olyan intézmények létesítését, amelyek egy-egy adott gazdasági cél megvalósítására hivatottak.

- az integráció kibontakozása szempontjából nagy jelentőségűnek tartom a 24. ülészsak határozatát a kgst-országok beruházási bankjának létrehozásáról. e bank feladata mindenképp olyan beruházások finanszírozása, amelyek létrehozása több kgst-országnak közös érdeke, és amelyek különösen jelentősek az integrációs folyamat meggyorsítása szempontjából. a bank megalapításában románia egyelőre nem vesz részt. román részről egyébként nem elvi ellenvetések merültek fel a beruházási bank létrehozásával szemben, csak a bank működési szabályainak egyes rendelkezéseivel kapcsolatban vannak fenntartásaik. azt remélem, hogy még a bankról szóló egyezmény aláírása előtt román részről is módot találnak arra, hogy csatlakozzanak hozzá. ugyancsak irányelveket hagytunk jóvá a már meglévő nemzetközi gazdasági együttműködési bank tevékenységének továbbfejlesztésére. ezek egyrészt a kgst-országok sokoldalú elszámolási rendszerének továbbfejlesztését célozzák, másrészt arra irányulnak, hogy a hitelkapcsolatok aktívabb és a külkereskedelmi forgalmat jobban ösztönző szerephez jussanak.

- végül határozat született olyan nemzetközi közgazdasági intézet létrehozására, amelynek feladata a szocialista világrendszer tudományos problémáinak elméleti kidolgozása és a kgst-országok tudományos erőinek összpontosítása e cél érdekében.

- hogyan látja fock elvtárs a varsói ülészsakból adódó további feladatokat?

- azt hiszem, leghelyesebb abból kiindulni, hogy az integráció programjának kidolgozása nem kampányfeladat. hosszú, nehéz, szívs munkát igényel a program kidolgozása, az álláspontok egyeztetése, amelynek során minden ország részéről további erőfeszítésre és megértésre van szükség.

/folyt.köv./
14.30/e

Nr 15²⁰

bb. 42. /hazaérkezett...3.folyt./e

a gazdaságpolitikai konzultációk és a tervek egyeztetése terén a határozatok konkrét végrehajtását kell előtérbe helyezni, tehát azt, hogy minél előbb hozzákezdjünk a legfontosabb ágazatokban a hosszú távra szóló együttműködési tervek kialakításához. Igen nagy munka van hátra az integráció külkereskedelmi, ár- és pénzügyi rendszerének továbbfejlesztése érdekében. Mi ezt nem önmagában tartjuk fontosnak, hanem a népgazdasági tervek koordinálásával való szerves összekapcsolását tartjuk lényegesnek. A külkereskedelmi és árrendszer továbbfejlesztésével, egy fejlettebb pénzügyi és hitelrendszer kialakításával kívánjuk elősegíteni a termelési együttműködés és a nemzetközi munkamegosztás szélesítését, azt, hogy az összes érintett gazdasági szervezeteket, vállalatokat jobban érdekeltté tegyük a KGST-országok közötti együttműködés fejlesztésében. A téren is természetesen csak fokozatosan tudunk előrehaladni, ha nem is számíthatunk gyors eredményekre, mégis további szivós munkát kell kifejtteni, hogy ebben a vonatkozásban is megszülethessenek a szocialista gazdasági integráció kibontakozásának elősegítését célzó határozatok.

- szeretném hangsúlyozni, hogy az egész munka jellege, bizonyultsága nem olyan, amely hirtelen látványos eredményeket ad. Hosszabb folyamatról van szó, amelynek a mostani ülés is egy állomását jelenti. Ebből a felfogásból kiindulva hozott az ülés olyan határozatot, hogy mindazokban a kérdésekben, amelyekben a következő hónapok folyamán megegyezésre kerül sor, meg kell tenni a gyakorlati együttműködés megvalósítását célzó lépéseket és nem kell megvárni az integráció teljes programjának végleges jóváhagyását. A KGST végrehajtó bizottságára, az összes érdekelt gazdasági szervezetre ezért ilyen értelemben is nagy feladatok hárulnak a következő hónapokban. Mivel Magyarország alapvető érdeke az együttműködés továbbfejlesztése a KGST-ben résztvevő országokkal, az illetékes magyar szervek továbbra is kiveszik részüket az integráció programjának kidolgozásából, az együttműködés fejlesztéséből. /mt1/

bb. 48. aldo moro délelőtti látogatásai

t bc/lk/e zs cz

1970. május 15.

aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere és kísérete pénteken délelőtti kulturális, szociális intézményekbe látogatott el. A látogatásra elkísérte szilágyi béla külügyminiszterhelyettes és száll józsef, a magyar népköztársaság római nagykövete.

először az eötvös loránd tudományegyetem állam- és jogtudományi karát kereste fel. Itt dr. nagy károly, az egyetem rektora fogadta, s a találkozón részt vett dr. sárándi imre, az állam- és jogtudományi kar dékánja, dr. király tibor rektorhelyettes és dr. vig józsef dékánhelyettes is.

/folyt.#öv./
14.35/e

- 30 -

NA 1525

bb. 48. /aldo moro...folyt./e

a rektor az egyetem életéről tájékoztatta az olasz külügyminisztert, úgy is, mint professzortársát. Aldo moro az olasz egyetemek tevékenységével kapcsolatos tapasztalatokat ismertetett. A találkozón közvetlen eszmecsere alakult ki az egyetemek munkájával kapcsolatos kérdésekről, a többi között a világszerte megmutatkozó reformtörekvésekről, a diákok részvételéről az egyetem irányításában, az oktató személyzet munkájáról és más aktuális egyetemi problémákról. A külügyminiszter érdekesnek ítélte meg egyes magyar egyetemi tapasztalatokat, s örömeinek adott kifejezést, hogy találkozhatott az egyetemi vezetőkkel. A rektor az egyetem névadóját, eötvös lorándot ábrázoló plakettet nyújtott át a látogatás emlékére aldo moro-nak, aki ezt követően a kölcsény ferenc gimnáziumba látogatott. Itt dr. hollós istván igazgató köszöntötte, s ismertette az iskola munkáját, a többi között megemlítve, hogy már több évtizede folyik olasz nyelvű oktatás. Szólt azokról a kapcsolatokról, amelyek az iskola és tanárai, diákjai, valamint olasz iskolák, oktatók, fiatalok között kialakultak. A külügyminiszter ezután részt vett két osztály olasz nyelvi óráján, majd a 14. kerületi emma utcai napközi otthonos óvodába látogatott. Kálmán mária vezető óvónő kalauzolásával hosszabb időt töltött az óvoda foglalkoztatóiban és kertjében a gyerekek között. /mt1/

...

bb. 44. megyei gyermek- és ifjúságvédelmi ankét békéscsabán

vid/e fm cz

1970. május 15.

pénteken békéscsabán a gyermek- és ifjúságvédelmi napok keretében megyei ankétot rendezett a nőtanács, a hazafias népfront és a vöröskereszt. Az ankéton „a társadalom időszerű feladatai a gyermek- és ifjúságvédelemben”, címmel dr. ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára tartott vita-indító előadást. Beszélt többek között az iskolai és a családi nevelés összhangjának szükségességéről, a szülők és a pedagógusok felelősségéről, a társadalmi és tömegszervezetek feladatairól, valamint fiatal dolgozók munkahelyi nevelésének fontosságáról. Ezután a megyei nőtanács-titkárok, szülői munkaközösségi elnökök, pedagógusok, népfront- és vöröskeresztes aktivisták saját tapasztalataikról, speciális problémáikról és azok megoldásának lehetőségeiről számoltak be az ankét résztvevőinek. /mt1/

...

14,38/e

- 31 -

NA 1525

bb 43. 1.1 millió tonnás túlteljesítésre készül a szénbányászat - nehézipari miniszteri értekezlet

t tz/gg/ny 1e -cz

1970. május 15.

pénteken délelőtti miniszteri értekezlet volt a nehézipari minisztériumban. Tamásy István, az egyesült magyar szénbányák elnöke terjesztette elő jelentését az egyesülés 1968-1969 évi tevékenységéről és ideai céljairól.

elmondotta többek között, hogy az elmúlt évre a fogyasztók igényeinek előzetes bejelentése alapján kidolgozott termelési tervet az igények valóságos alakulásához igazodva körülbelül egy millió tonnával kellett túlteljesíteni, s ennek ellenére az év végi, valamint az ideai kezdő szénkészletek a fogyasztóknál nem növekedtek kielégítően.

kedvező jelenség viszont, hogy az elmúlt két évben - a fogyasztók igényeihez igazodóan - a termelésben is erősen megnőtt az idényszerűség. a téli félév széntermelésének aránya a korábbi, mintegy 50 százalékról 52.8, majd 54.8 százalékra nőtt.

javult a kitermelt szén minősége is. az átlagos főtőérték az 1967 évi 3310 kilokalóriáról előbb 3352, majd 3381 kilokalóriára, a durva szeneké pedig 3583 kilokalóriáról 3644, majd 3678 kilokalóriára nőtt. a szénkitermelésben megnőtt a mecseki, a tatányai és a borsodi szenek aránya.

az előzetes tapasztalatok alapján a szénbányászat kénytelen volt előkészületeket tenni ideai termelési programjának körülbelül 1,1 millió tonnás túlteljesítésére. ennek megfelelően már az első negyedévben 7.4 millió tonna szenet termeltek ki az előzetesen tervezett 6.9 millió tonna helyett. a többletből 420.000 tonnát munkaszüneti napokon hoztak felszínre. a szabadnapok felhasználását az ezette szükségessé, hogy a szénbányászok létszáma tervszerűen csökkent, s az időközben jelentkezett, tehát elő nem irányzott többletigényeket pusztán a teljesítmények növelésével nem lehetett kielégíteni. a nehéz fizikai munkát igénylő munkahelyeken általános tünet a munkaerőhiány, és mindinkább fokozódik a feszültség az igények és a létszám között.

a szénigények várható alakulása megköveteli a beruházások, a fejlesztés és a gépesítés meggyorsítását, ehhez azonban a bányavállalatoknak hitel kell felvenniük. jelenleg mintegy 350 millió forintnyi hitelkérelmük van elbírálás alatt, de az az összeg is csak a legégetőbb problémák megoldásában segíthet. /mti/

-32-

14.45/ny

NA 1535

bb 45. megkezdődtek a fejér megyei jogásznapiak

vid/fm/ny -cz

1970. május 15.

az alba regia napok keretében pénteken jogásznapiak kezdődtek székesfehérvárott. a kétnapos eseménysorozat megnyitó ünnepségén jelen volt dr. Korom Mihály igazságügyi miniszter, herczeg Károly, a fejér megyei pártbizottság első titkára, dr. Tapolczai Jenő, a fejér megyei tanács vb. elnöke és dr. Prandler Árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára.

dr. Gál László, a fejér megyei bíróság elnöke, a megyei jogász szövetség elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd dr. Prandler Árpád a magyar jogász szövetség főtitkára mondott megnyitó beszédet. ezután dr. Korom Mihály igazságügyminiszter tartott előadást az időszerű jogpolitikai kérdésekről, amit dr. Csizmadia Andor egyetemi tanárnak, az állam- és jogtudományok doktorának „Székesfehérvár jogtörténeti szerepe a magyar államban” című előadása és nyolc korreferátum követett.

a fejér megyei jogásznapiak programjában huszonegy előadás hangzik el, részben az időszerű jogpolitikai feladatokról, részben pedig - székesfehérvár megalapításának ezredik évfordulójára készülődve - a város jogtörténeti szerepéről. /mti/

-.-

bb 47. besztercebányára utazott az esztergomi tanítóképző intézet küldöttsége

vid/fm/ny -cz

1970. május 15.

tanárokból, hallgatókból álló, 50 tagú delegáció indult pénteken az esztergomi tanítóképzőből besztercebányára az ottani pedagógiai főiskola küldöttsége áprilisi látogatásának viszonzásaként. a hallgatók hangversenyt adnak, a tanárok pedig több előadást tartanak. beszámolnak az esztergomi intézet 125 éves múltjáról és a tanítóképzés magyarországi korszerűsítési törekvéseiről. /mti/

-.-
-33-

14.45/ny

NA 1535

bb 46. sok újdonsággal szerepelnek a bnv-n a komárom megyei üzemek

vid/kz/ny -cz

1970. május 15.

sok újdonsággal szerepelnek az idei bnv-n a komárom megyei üzemek. a nehézipar pavilonjában önálló kiállítása lesz a nyergesujfalui viscosagyárnak, amely idén első ízben nemcsak vegyszárait, hanem az azokból készült termékeket is bemutatja. legnagyobb érdeklődésre legújabb termékük, a lánchurkolt danamid selyemkelme tart számat. ezt nyilprint elnevezéssel a pamutnyomóipari vállalatnál és a női ruha nagykereskedelmi vállalatnál közösen mutatják be. a gyár nyers színű kelméjét ugyanis a pamutnyomóipari vállalat készíti ki, és színezi. a csinos, tartós női fehérneműkön kívül a bécsi ,, dobozos,, ruhákhoz hasonló női ruhákat készítenek belőle.

az esztergomi üzemek termékei között ott lesz a mom kiállításán a szemüvegkeretgyár nagyothallók számára készült kerete. a keret szárába beépített miniatűr berendezések még közepes hallászvesztésnél is tökéletesen pótolják a zsebkészüléket. a szim esztergomi marógépgyára bemutatja másolómarógépének a lipcsei vásáron aranyérmét nyert változatát. kiállítja gh 560-as hidraulikus másológyalugépet, amelyet ciklusos vezérléssel láttak el. a gyalugépeknél ritka az ilyen automatikus vezérlés. esztergom másik nagyüzeme - a labor műszeripari művek - vegyi és virológiai műszere között több újdonságot mutat be. az elektronikus mérőkészülékek esztergomi gyárának termékei között látható majd az a 18 csatornás agyáramvizsgáló berendezés, amelylyel az eeg-t gyártó európai cégek élvonalába került. /mti/

..-

bb 49. üzemegészségügyi hónap miskolcon

vid/fm/ny -cz

1970. május 15.

a miskolci megyei jogú városi tanács felügyelete alá tartozó tizenöt vállalat műszaki vezetőinek, üzemorvosainak, valamint munka- és egészségügyi kérdésekkel foglalkozó tömegszervezeti aktivistáinak találkozójaival kezdődött meg pénteken miskolcon az üzemegészségügyi hónap.

/folyt köv/

-34-

15.08/ny

Ny 1540

bb 49. / üzemegészségügyifolyt/ny

megállapították, hogy az üzemegészségügy helyzete a tanácsi vállalatoknál sok kívánnivalót hagy maga után. ez részint abból adódik, hogy egyes üzemek korszerűtlen, zsufolt telephelyeken működnek, de még ott is, ahol új üzemépületet létesítettek - például a vegyesipari és a köztisztasági vállalatnál - nem fordítanak gondot a dolgozók higiéniai nevelésére.

a pénteki találkozón többek között dr. rózsahegyí István kandidátus, az országos munkaegészségügyi intézet főorvosa tartott előadást a rehabilitációról. sok olyan vállalat van ugyanis, amely nem fordít erre gondot, de olyan is előfordul, hogy a rehabilitációs munkahelyek létrehozására kapott összeg felvétele után nem vállalta a dolgozók foglalkoztatását. különösen miskolcon nagyjelentőségű ez a kérdés a csökkent munkaképességű ipari tanulók elhelyezésével kapcsolatban.

az üzemegészségügyi hónap során negyvenöt miskolci vállalatnál - többek között a Lenin kohászati művekben, a diósgyőri gépgyárban, a miskolci pamutfonóban - tartanak ilyen találkozót. /mti/

..-

bb 51. hétfőn és kedden gépkocsi nyereménybetétkönyv sorsolás

1 kf/kf/ny 1e -cz

1970. május 15.

az országos takarékpénztár ezuttal két részletben, hétfőn és kedden rendezi meg a gépkocsi nyereménybetétkönyvek 36. sorsolását. a huzáson a január 31-ig váltott és április 30-án még érvényben volt nyereménybetétkönyvek vesznek részt.

hétfőn délután cegléden a vidéken váltott gépkocsi nyereménybetétkönyveket sorsolják. kedden délelőtt budapesten, az otp münich ferenc utai kulturtermében huzzák a fővárosban váltott betétkönyvek nyereményeit. a kétnapos huzás egyesített gyorslistáját szerdán közlik a napilapok.

a kétnapos huzáson 419 gépkocsi - köztük wartburg, trabant, zasztava, olasz és polski fiat, zaporozsec, renault, nsu, peugeot típusu autó - talál gazdára. /mti/

15.15/ny

..-
.35-

Ny 1545

bb. 50. negyven év fejlődése az alumíniumipar bnv-pavilonjában - sajtótájékoztató az alumínium alkalmazástechnikai központban

t tz/gk/e 1e cz

1970. május 15.

negyven év történetét, terveit - 25 éves múlt és 15 esztendő s jövő fejlődését - mutatja be az idén a bnv-n az alumíniumipar. a kiállításról péntek délelőtt az alumínium alkalmazástechnikai központban tájékoztatták a sajtó képviselőit. kiállítási tárgyakkal, termékekkel tüntetik fel annak a fejlődésnek egyes mérföldköveit, amelynek során 1949 óta bauxittermelésünk mintegy 250, timföldgyártásunk több mint 1100, alumíniumkohászatunk körülbelül 300, alumínium félgyártmány-gyártásunk 470, alumíniumfelhasználásunk pedig több mint 1100 százalékkal nőtt.

ez a fejlődés alapozta meg az alumíniumiparnak a kormány által márciusban jóváhagyott központi fejlesztési programját. ennek értelmében 1985-ig az idehez képest a timföldgyártásnak 180, az alumíniumkohászatnak 160, a félgyártmány gyártásnak pedig 280 százalékra kell növekednie. ez azt jelenti, hogy az alumíniumfelhasználás idei nem egészen 10 kilogrammosra, fejadagja, ezalatt 2.5-3-szorosára fokozódik.

a kiállítás egyik „legmutatósbab”, tárgya az a hatalmas méretű kompozíció lesz, amely a székesfehérvári szélesszalaghengermű termékeit szimbolizálja. a mellékelt makettek, rajzok stb. azt bizonyítják majd, hogy a gyártásnál 10-15, a szerelésnél 25-90 százalékos megtakarítást lehet elérni pusztán a szalag méretei folytán. bemutatják azt a hullámosított lemezekből készült és hőszigetelt alumíniumpanelt, amelyből tavaly három hónap alatt épült fel a 2 400 négyzetméteres, ezer vagonos tuzséri hűtőház és amelyből ugyanígy kisméretű magángarázs is építhető. kiállítják új termékeiket így a hagyományosnál olcsóbb és gyorsabban szerelhető szögleges alumíniumcsatornát, a kátránypapírt helyettesítő, mindkét oldalán kátrányozott alumíniumfóliát, az alumínium drótkerítést és az egyelőre piackutatási és kísérleti célokra gyártott alumínium sörszalackot stb.

a pavilonon kívül felállítanak egy 25 méteres alumínium távvezetési oszlopot, a taven pedig egy alumíniumszigetet, 13 méteres alumínium kilátótoronnyal, alumínium eszpresszóval és alumínium vízijárművekkel, például lábbal hajtható, illetve motoros „viziautókkal”... /mti/

15.20/e

- 36 -

Nr 1600

bb. 52. virágtombola sorsolás

t kf/kf/e 1e cz

1970. május 15.

a fővárosi kertészeti vállalat január 1. és április 30. között a 25 forinton felüli virág vásárlásokhoz tombolajegyét adott. a virágtombola ikebana és modern kötészetű bemutatóval egybekötött sorsolását pénteken délután tartották a béke szállóban.

a huzáson több mint 70 000 tombolajegy vett részt, köztük összesen 50 000 forint értékben 250 nyereményt sorsoltak ki. főnyeremények: orion televízió készülék, 3 000 forintos óriás pálna, ólomkristály váza rózsacsokorral.

a nyertes számokat május 20-tól közlik a virágért üzletekben. /mti/

bb. 53. sajtókonferencia az omfb tanácstermében

lk/e zs cz

1970. május 15.

május 18-án 18 órakor az országos műszaki fejlesztési bizottság tanácsterméből jelentkezik a rádió sajtókonferencia című adása. kiss árpád miniszter vezetésével a bizottság munkatársai válaszolnak az újságírók és a közönség kérdéseire. a sajtókonferencián a hallgatók a 10-15 év múlva megvalósuló tervekről kaphatnak képet, felvilágosítást 16 órától és az adás alatt várják a kérdéseket és a hozzászólásokat a 122-081-es telefonszámon. /mti/

bb. 55. reitzer andrásnak,

j/e zs cz

1970. május 15.

a 25 évvel ezelőtt mártírhálált halt nagytehetségű muzsikusknak, az illegális kommunista párt volt tagjának sirjánál a kerepesi temetőben szombaton 12 órakor koszorúzási ünnepséget rendez az mszmp 5. kerületi bizottsága és a magyar zeneművészek szövetsége. /mti/

15.25/e

- 37 -

Nr 1605

bb. 56. sajtótájékoztató a könyvhét választékáról

t tf/gk/e zs cz

1970. május 15.

az „olvasó népért”, országos kulturális mozgalom jegyében áll az idei könyvhét, amelynek napjaiban sokszázezer példányban forgalmazzák az új kötetek tucatjait. a május 30-tól június 7-ig tartó könyvvásár gazdag választékot, sokféle eseményt ígér. tulnyomó hányaddal a mai magyar irodalom szerepel a friss termésben -, közölte illés endre, a szépirodalmi kiadó igazgatója azon a pénteki sajtótájékoztatón, amelyet a magyar írók szövetségében rendezett az ünnepi könyvhét országos szervező bizottsága.

a szépprózát kedvelők berkesi andrás, gyárfás miklós, hegedüs géza, hubay miklós, molnár géza, palotai boris, szabó magda, vészi endre és más, sűrűn olvasott szerzők könyveivel gazdagíthatják gyűjteményeiket. huszonkét mai magyar elbeszélést tartalmaz az évek óta megjelenő „körkép”, 1970-es antológiája - amit a könyvhéten féláron, 18 forintért lehet megvenni. verseskönyvek jelennek meg többek között vas istvántól /összegyűjtött versek két kötetben/, weöres sándortól /„egybegyűjtött írások 1-2.”/, somlyó györgytől /„hármastükör”, címmel, három kötetet megtöltő költemény, tanulmány és versfordítás/, továbbá csanádi imre, csorba győző, görgey gábor, győre imre, győry dezső, hajnal anna, ladányi mihály és ratkó józsef tollából.

külföldi szépirodalom is kerül a boltok, sátrak, pavilónok pultjaira. slágernek ígérkezik „a kincses urfi”,; nobeldíjas szerzője, a guatemalai miguel angel asturias, címadó hőstét egy öreg indián halász elbeszélései alapján „visszavisi”, őseinek legendás multjába. „holdtölte”, a címe a második világháborúról szóló szovjet kisregények füzérének, amit főleg a diák-pénztárcákra gondolva - a könyvhéten feleáron kínálnak. albert maltz, anna seghers regényeit a magvető és a kossuth kiadó küldi a könyvpiacra. ugyancsak a kossuthnál jelenik meg zsukov marsall emlékirata: a szerző nagy teret szentel a honvédő háborúnak, értékelve szovjet és nyugati katonai, politikai személyiségeket, katonai döntéseket, külpolitikai lépéseket.

/folyt.köv./
15.30/e

- 38 -

NA 15°

bb. 56. /sajtótájékoztató...folyt./e

művészeti könyvek - például garas klárának, a szépművészeti múzeum főigazgatójának „a régi képtár”,-at bemutató, immár harmadik albuma - továbbá politikai és ismeretterjesztő kötetek, köztük dr. sik endre: „bem rakparti évek”, című visszaemlékezése és egy sereg gyermekkönyv, ifjúsági regény sorakozik még a könyvnap kiállításán.

a liszt ferenc téri könyvklubban /az ady-szobor mellett/ kiállításon mutatják be az újdonságlista 63 könyvét, s a boltokban, a sátraknál, a munkahelyi bizományosoknál többféle ajánló jegyzéket kaphatnak az érdeklődők. /mti/

...-

bb. 54. a fővárosi fürdőigazgatóság közli,

lk/e zs cz

1970. május 15.

hogy a pünkösdfürdő strandfürdő május 16-tól a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

...-

bb. 57. fogadás az osztrák nagykövetségen

t vt/j/e zs cz

1970. május 15.

az osztrák államszerződés aláírásának 15. évfordulója és az osztrák szövetségi hadsereg napja alkalmából franz rudolf dandártábornok, az osztrák köztársaság budapesti nagykövetsége katonai és légügyi attaséja pénteken fogadást adott a nagykövetségen. megjelent a fogadáson oláh istván vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, továbbá a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja, a honvédelmi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa.

dr. kurt endel nagykövettel az élen ott voltak az osztrák nagykövetség diplomatái, s részt vett a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője, katonai és légügyi attaséja. /mti/

...-

15.33/e

- 39 -

NA 16°

bb. 58. új gépkocsi szerviz miskolcon

vid/kz/rj cz

1970. május 15.

elkészült miskolcon, s pénteken átadták rendeltetésének a 16. sz. autójavító vállalat új szervizállomását. a budapest-miskolci főútvonal mellett elhelyezkedő állomás kialakítására mintegy huszmillió forintot költöttek. csaknem kétezernyolcszáz négyzetméter alapterületű csarnokában, két műszakos üzemben, évente mintegy ötvenezer személy- és kisteherkocsi futó javítását, műszeres vizsgálatát és karbantartását tudják ellátni. az új állomáson vévőszolgálat is működik, vállalja a motorok műszeres beállítását, előkészítését a hatósági vizsgára. a szerviz olasz gyártmányú autómossó és szárító berendezése öt perc alatt „teszi tisztába”, a gépkocsit. /mt1/

..-

bb. 80. folytatja tanácskozását az országos népművelési konferencia

t/fe/rj zs cz

1970. május 15.

az országos népművelési konferencia pénteken a tézisek és a beszámoló fölötti vitával folytatta tanácskozását a magyar tudományos akadémia dísztermében. az elnökségben foglalt helyet ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, aczél györgy, az mszmp kb titkára, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes az országos népművelési tanács titkára és kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára.

vonsik gyulának, az mszmp kb osztályvezető helyettesének elnökletével folytatódott a vita, amelyben elsőként antalfia jeno országgyűlési képviselő szólalt fel. arról számolt be az értekezlet résztvevőinek, hogy az országos népművelési tanácskozás előkészületeivel párhuzamosan 1968 óta munkálkodnak a közművelődési törvényjavaslat előkészítésén. 1969-ben az országgyűlés ügyrendjének megfelelően a képviselőcsoport nevében terjesztette be az erre vonatkozó indítványt az országgyűlés elnökének, aki azt megtárgyalásra és véleményezésre kiadta az országgyűlés kulturális bizottságának. a bizottság az indítványt megtárgyalta, mélyreható vita után elfogadta és felkérte a művelődésügyi és igazságügyi minisztériumot, hogy készítsék el a közművelődési törvényjavaslatot. az országgyűlés kulturális bizottsága úgy döntött, hogy célszerű és hasznos lesz megvárni a most folyó tanácskozást, hogy annak tapasztalatait is felhasználhassák a törvény megalkotásánál.

/folyt.köv./
15.40 rj

- 40 -

NA 16²⁵

bb. 80. / folytatja tanácskozását... 1. folyt./rj

a képviselő ezután rámutatott: elengedhetetlenül szükséges az iskola és az iskola utáni felnőttoktatás közötti szoros és folyamatos kapcsolat megteremtése. ezért - ahogy azt a mostani tanácskozás is teszi - újra kell fogalmazni a népművelés, illetve a közművelődés társadalmi szerepét, meg kell szabni korszerűsítésének útját - módját, a szükséges személyi és tárgyi feltételek körét. az oktatás ilyen értelmű gondjait - vagy legalábbis azok egy részét - az oktatási törvény szabályozza. azért szükséges a közművelődési törvény megalkotása, hogy törvényerővel is összekapcsolja ezt a két szorosan összetartozó területet. a törvénynek keret jellegűnek kell lennie, amelyhez minden tárca, minden érdekelt intézmény megfelelően igazodik s amelyet tartalommal tölt meg. a törvényjavaslat - megfelelő továbbjuttatással - viszonylag rövid idő alatt elkészülhet, és az országgyűlés elé kerülhet.

hodmező

dr. dömötör ~~sténa~~ országgyűlési képviselő, a/vásárhelyi tornyai jános ~~igazgatója~~ igazgatója különös hangsúllyal szólott a tv izlésformáló, látáskulturát terjesztő szerepéről, de hozzáfűzte: a közművelődés nem mondhat le az egyéb lehetőségekről sem, mindekenélőtt a dolgozók aktív „amatőr-tevékenységéről”,.

főtítkár

dr. köpeczi béla, az mta ~~helyettese~~ helyettese arról szólott: társadalmunkban egyre általánosabb lesz az a meggyőződés, hogy a tudomány a fejlődés lényeges tényezője. egyre több területen tapasztalható, hogy a döntések előkészítését tudományos vizsgálódás előzi meg és a végrehajtásba is bevonják a tudomány eszközeit. utalt arra, hogy a közművelődés tudományos megalapozása nem pusztán azért nehéz probléma, mert maga a közművelődés rendkívül szerte ágazó tevékenység, hanem azért is, mert a legkülönbözőbb társadalomtudományok segítségét kell igénybevennie. nálunk az utóbbi időben eléggé elterjedt a statisztikai és az interjú felmérés szociológiai módszere, amelyből kétségtelenül lehet következtetéseket levonni egy-egy csoport vagy réteg közművelődési helyzetére vonatkozóan. a leírás általában pontos, de a vizsgálat nem figyel fel mindig a kulturális összefüggésekre és nem vizsgálja egy-egy adott csoport kapcsolatait a mással. erre hivatkozva mutatott rá; ha valamivel, akkor a közművelődéssel kapcsolatban valóban felmerül a komplex tudományos kutatás igénye. nyilvánvaló, hogy itt egyszerre kell felhasználni a közgazdaságtan, a szociológia, a filozófia, a pszichológia, a pedagógia és nem utolsósorban a politikai tudomány eszközeit. ilyen tekintetben teljesen egyetértett azzal, hogy létre kell hozni a közművelődés központi kutatását, s be kell vonni a különböző tudományos intézetek munkatársait egy-egy közművelődéssel kapcsolatos tudományos feladat megoldásába.

/folyt.köv./

15.43 rj

- 41 -

NA 16³⁰

bb. 80. /folytatja tanácskozását... 2. folyt./rj

felhívta a figyelmet; a tudományos kutatásnak nem lehet csak az a célja, hogy regisztráljon, hanem arra is törekednie kell, hogy befolyásolja a kutatás eredményei alapján a döntéseket.

révész lászló karnagy az amatőr zenekarok, énekkarok helyzetével foglalkozott. Kovács tiber, a minisztertanács tanácsiszervek osztályának helyettes vezetője hozzászólásában azokkal a feladatokkal foglalkozott, amelyek országsszerte a tanácsai szervekre hárulnak a közművelődés különböző területeinek összehangolásával. papp gyula, a szegedi városi tanács vb elnökhelyettese arról tájékoztatta a konferencia résztvevőit, hogy szeged város kulturális terveiben jelentős helyet kapott a közművelődés fellendítése, s ennek eredménye már meg is mutatkozik a város kulturális intézményeinek tevékenységében. feladatként említette, hogy a nagyobb figyelmet kell fordítani az ifjúság, mindenképp a középiskolából kikerült fiatalok művelődési igényeinek kielégítésére.

ezután aczél györgy, az mszmp kb titkára szólt a konferencia résztvevőikhez.

/folyt.köv./

bb. 62. késsel megszurta albérlőjét

1/h1/rj zs cz

1970. május 15.

gergely balázs 55 éves alkalmi munkás a xiv. kerületi cserei utca 1/b szám alatti lakásán ittas állapotban összeveszett albérlőjével, vasas imre 51 éves maróssal, a dulakodás közben zsebkésével megszurta. a súlyosan megsérült vasast kórházba szállították. a többszörösen büntetett gergely balázs ellen emberölési kísérletért eljárás indult. /mti/

--

bb. 60. befejeződtek a magyar-olasz tárgyalások

t/bc/rj zös

1970. május 15.

pénteken a külügyminisztériumban befejeződtek a magyar-olasz tárgyalások. /mti/

--

15.47 rj

- 42 -

NÁ 17¹⁵

bb. 61. önálló pavilonnal szerepel a drezdai gabona- és kenyér világtkongresszus kiállításán a labor mim

vid/kz/rj cz

1970. május 15.

a labor műszeripari művekből utnak indították drezdába azokat a legújabb mag-, liszt- és tésztavizsgáló berendezéseket, műszereket, amelyekből önálló pavilont rendeznek be a drezdai gabona- és kenyér világtkongresszus kiállításán. a hazai vállalatok közül egyedül az esztergomi cég szerepel ezen a nagyszabású bemutaton.

az utóbbi évtizedben az iparilag fejlett országokban csökkent ugyan a gabonafogyasztás, mégis világszerte a kalória-fogyasztás mintegy felét ma is a gabonafélék adják. egyre növekszik a takarmányozási célokra felhasznált gabona mennyisége is. a nagy hozamok eléréséhez nélkülözhetetlenek a korszerű laboratóriumi vizsgálatok. a labor mim olyan készülékeket mutat be drezdában, amelyek a természetéhez kívánatos agrotechnikai módszerek megválasztásától kezdve a mag- és a liszt minőségének, felhasználhatóságának, tápértékének legkülönbözőbb vizsgálataihoz nyújtanak segítséget.

a 37 műszer között bemutatják a valorigráfot, amely az 1969-es bnv-n nagydíjat nyert. a készülék sokféle utbaigazítást ad ahhoz, hogy milyen technológiával lehet a különböző liszttekből a legjobb minőségű kenyeret, tésztát készíteni. megállapítja többek között a liszt vízfelvevő képességét, valamint azt, hogy mennyi idő alatt dagaszt. bár egyszerre mindössze 50 gramm anyagot tesznek a berendezésbe, olyan adatokat ad, mintha üzemi körülmények között vizsgálnák. kiállítják a próbamalmot is, amely automatikus térfogat és súly mérésével világviszonylatban egyedülálló módon, 6-10 perc alatt választ ad minden malomipari technológiával és gabona minősítéssel kapcsolatos kérdésre. /mti/

--

bb. 63. baleset tolatás közben

1/h1/rj zs cz

1970. május 15.

a budafok-hárosi vasútállomáson simon lajos 43 éves tolatásvezető, iváncsai lakos munka közben elesett a síneken, és a tolató szerelvény elgázolta. súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

15.50 rj

- 43 -

NÁ 17²⁰

bb. 59. bőviti a választékot a miskolci házgyár

vid/e kz cz

1970. május 15.

a helyi házgyár korszerűsítéséről tanácskoztak pénteken miskolcon a beruházási, a tervezőintézet, valamint a kivitelező vállalatok szakemberei. a gyár termékeiből - mint rámutattak - ez év elejéig 1 900 lakást szereltek össze, az idén pedig 3070 lakás készül az ott gyártott elemekből. a miskolci házgyár termékeiből jelenleg négy tipusházban 12 különböző alaprajzú s átlagosan 48 négyzetméter alapterületű lakást tudnak kialakítani. az igények azonban ezeket az adottságokat már „kinőttek”, 1971-1972 telén sor is kerül a házgyár rekonstrukciójára. ennek egyik célja a választék bővítése lesz. a „házválaszték”, többek között a miskolci tervező vállalat által kialakított ugynevezett „kövér pontház”, típusalakkal gazdagodik, de ugyanakkor korszerűsítik a régi típusokat is. a lakások átlagos alapterületét 53 négyzetméterre növelik.

a választék bővítése lehetőséget ad a házgyári elemekből összeszerelt lakótelepekre ma még meglehetősen jellemző egyhangúság bizonyos mértékű feloldására. az egyes lakóépületek esztétikai megjelenését különböző színező anyagok, üvegcserep, zománclemezek homlokzati díszítőelemként történő felhasználásával javítják. a házgyárban egy kisebb - kilenc lakásos - panelekből összeszerelt kísérleti épületet is összeszerelnek. ezzel azt akarják bemutatni, hogyan használhatók a házgyári elemek társasház építéséhez. /mti/

bb. 64. tettenérték a telefonrongálót

i hi/j/e zs cz

1970. május 15.

az 1. kerületi vérmező-parkban szitali gyula 21 éves büntetett előéletű segédmunkás fel akarta törni a nyilvános telefon perselyét, de a rendőrség tettenérte. őrizetbe vették és büntető eljárást indítottak ellene. /mti/

15.55/e

- 44 -

NA 1725

bb. 65. közlekedési balesetek

i hi/j/e zs cz

1970. május 15.

a 13. kerületi röppentyű utca és frangepán utca sarkán mészáros tibor lászló 20 éves budapesti lakatos motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy teherautóval. olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a motorkerékpár utasa, csizmadia józsef 17 éves budapesti ipari tanuló életveszélyesen megsérült.

a 2. kerület sólyom lászló utca 18. számú ház előtt szegedi istván 8 éves tanuló az uttestre szaladt és elgázolta egy személygépkocsi. a kisfiú a mentőkocsiban meghalt. /mti/

bb. 66. györy dezső-est lesz a fiatal művészek klubjában

k zs/e cz

1970. május 15.

györy dezső szerzői estjét május 20-án 19.30 órakor „a költészet: magatartás”, címmel rendezi meg a fiatal művészek klubja /6. népköztársaság utja 112./ a 70 éves költő tiszteletére. előadó: kerékgyártó istván irodalomtörténész, közreműködik jancsó adrienne és tallós endre. /mti/

bb. 67. ültetik a világhírű kalocsa fűszerpaprikát

vid/e kz cz

1970. május 15.

kalocsa vidékén, a világhírű fűszerpaprika-termő körzetben hozzáálltak a palánták kiültetéséhez. az előnevelt növények - a késői tavaszodás miatt - majdnem két hét késéssel kerülnek állandó helyükre. az elmaradás pótlásán kívül sürgeti a növények kiültetését az is, hogy most még nedvesek a talajok, s így hamar fejlődésnek indulnak a paprikabokrok. a több mint 7 000 holdnyi paprikaföldön máris nagyszámu kézi munkás és 80 palántázógép dolgozik. ezzel az erővel nyolc napra rövidítik a palántázást. a becslések szerint egymilliárd előnevelt, hat lombleveles növény kerül folyamatosan a szabadföldre. /mti/

15.58/e

- 45 -

NA 1730

bb. 68. hetényi-émlékplakett adományozása parádfürdőn

vid/e fm cu

1970. május 15.

parádfürdőn a nemzetközi orvoskonferencia második napján, pénteken kiosztották a magyar gastroenterológiai társaság 1969. évi tudományos díjait, a hetényi géza-émlékplakettet dr. jávor tiber, a pécsi orvostudományi egyetem professzorának adományozták, dr. varró vince, a magyar gastroenterológiai társaság elnöke a kitüntetés átadásakor elmondotta, hogy a hetényi-émlékplakettet - a nagy orvostudós emlékére alapított jutalommal együtt - a magyar belgyógyászat terén kifejtett kiemelkedő tudományos munkásságáért nyújtják át minden évben egy alkalommal parádfürdőn.

a parádfürdői nemzetközi orvoskonferencia szombaton fejezi be háromnapos munkáját. /mt1/

bb. 69. váci mihályné ajándéka

vid/e fm cz

1970. május 15.

váci mihályné, juhász mária, a közelmúltban elhunyt kosuth-díjas költő özvegye nagyképernyős televíziót ajándékozott a nyíregyháza-manda tanyai általános iskolának, amelyben férje 1943-46-ban tanított. a készüléket pénteken adta át az iskola tanulóinak. az ünnepségen megjelentek nyíregyháza város párt-, állami és társadalmi szerveinek képviselői, a költő szülei, ott voltak a barátok, ismerősök, volt pályatársak és tanítványok közül többen. váci mihály tanító, költő és közéleti tevékenységét jaczkó pál iskolaigazgató méltatta, a tanulóknak pedig fényképet tartalmazó albummal, virágcsokrokkal kedveskedtek a költő özvegyének és szüleinek. az iskolában ez alkalomból kiállítás nyílt váci mihály műveiből. /mt1/

bb. 70. tűzoltó versenyek betvezenor résztvevővel

uk/e zs cz

1970. május 15.

május második felében és júniusban vasárnaponként szervezte az országban járási tűzoltó versenyeken adnak számot az önkéntes tűzoltók felkészültségükről. a vetélkedésben résztvevők száma ez évben eléri a 70 000-et, a versenyeken a férfi, női csapatokon kívül a legifjabb tűzoltók, az uttörők is részt vesznek. /mt1/

16.05/e

- 46 -

NA 1745

bb 71. a családi és társadalmi ünnepek kórusainak országos találkozója szolnokon

vid/fm bzs - cz

1970. május 15.

a családi és társadalmi ünnepeken közreműködő kórusok háromnapos országos találkozója kezdődött meg pénteken szolnokon a hazafias népfront megyei és városi bizottsága, a népművelési intézet, a megyei és a városi tanács, valamint más tömegszervezetek rendezésében.

a tizenhét kórus ünnepi találkozóját a városi tanács dísztermében csoma kálmán, a városi tanács vb. elnöke nyitotta meg. elmondotta, hogy a családi ünnepek új formáit, a névadást, az ifjuvá avatást, a házasságkötést, ezüst- és aranylakodalmat igyekeznek színesíteni, ünnepélyessé tenni, s ezt a célt szolgálják a családi ünnepeken közreműködő kórusok is.

a megnyitó után a szolnoki városi tanács bartók béla kamarakórusa tartott bemutatót, majd este nyolc kórus hangversenyére került sor, amelyen többek között a karcagi művelődési ház, a salgótarjáni művelődési központ énekkara, a székesfehérvári videoton kórus és a tatabányai családi ünnepeket rendező intézet énekkara is fellépett. /mt1/

--

bb 72. piacon a tavaszi gombák

vid/kz bzs -cz

1970. május 15.

nem ártottak a fagyos szentek a koratavaszi gombáknak. a pénteki miskolci piacon és a borsodi iparvidék többi városainak piacain már mázsaszámra árulták a májusi pereszkét, a szegfűgombát és a bükk-széli tisztásokon termő sárgaszínű csiperke gomát is.

a hatósági ellenőrzés megkönnyítésére minden piacon és vásárcsarnokban külön gombaárusító helyeket jelöltek ki. a vizsgázott szakértők által ellenőrzött gombát csak itt szabad eladni. naponta rendszeresen minden egyes eladót ellenőriznek, hogy elejét vegyék a mérgezésnek. /mt1/

--

16.12/bzs

- 47 -

NA 1745

bb 73. új expressz és gyorsvonatok, rövidebb menetidők - május 31-én éjfélkor lép életbe a MÁV új menetrendje

t kf bzs -cz

1970. május 15.

a nemzetközi és a belföldi vasúti forgalmat javító, az utazási lehetőségeket bővítő, a menetidőket lerövidítő, a személyszállítás színvonalát fejlesztő intézkedéseket rögzít a MÁV új menetrendje - jelentette be péntek délutáni sajtótájékoztatóján Rödönyi Károly miniszterhelyettes, a MÁV vezérigazgatója. A vasúti új menetrendje május 31-én, vasárnap éjfélkor lép életbe és 1971. május 22-ig marad érvényben.

a nemzetközi forgalomban közlekedő vonatok menetrendjét a MÁV annak idején két éves időszakra - 1969-1971-ig - határozta meg. a hazai és a külföldi idegenforgalmi igényeknek azonban szükségessé tették a korábban kiadott menetrend módosítást. a belföldi forgalomban az idén 402 millió utas szállítására és mintegy 111 millió tonna áru fuvarozására számít a MÁV. ez a teljesítmény lényegében azonos a tavalyival, ezért a fejlődő, a rendelkezésre álló szállítási eszközökkel a személy és áruszállítási szolgáltatásokat fejleszti a vasút. kényelmesebbé, gyorsabbá teszi a nemzetközi, a belföldi távolsági személyforgalmat, javítja a fuvaroztatók kiszolgálását, az új menetrendet egyeztetették valamennyi megyei helyi közigazgatási szervvel, az autóközlekedéssel, a nagyobb vállalatok, üzemek, intézmények képviselőivel, s ennek alapján remélhető, hogy az új menetrend az utazóközönség többségének megfelel majd.

a miniszterhelyettes részletesen ismertette az új menetrend leglényegesebb változásait. a nemzetközi forgalomban a nyári főszezonban új gyorsvonatpárt javítja a magyar és az osztrák főváros közötti összeköttetést, s így naponta négy vonat teremt közvetlen kapcsolatot budapest-bécs között. a belgrád-berlin között közlekedő „meridian” gyorsvonat módosított menetrendje szerint budapest mindkét irányban csatlakozik a wiener-walzer expresszekhez. az északi tengerhez látogató turisták részére a „metropol” gyorsvonat útvonalát berlinen keresztül rostockig meghosszabbítják. kedvezőbb lesz az utazás az adriai-tenger délebbre fekvő részeihez is. a főszezonban rövidebb úton közvetlen összeköttetést teremtenek budapest-ploče között, így oda egy órával, vissza hat órával rövidül meg az utazási idő. kassa-készthely között eddig csak vasárnaponként közlekedett gyorsvonat, ezennel naponta jár majd. a balt-orient expressz egész éven át biztosít összeköttetést budapest-leipzig között.

/folyt. köv./

16.18/bzs

- 48 -

NA 17¹⁰

bb 73. /új expressz 1. folyt./bzs

módosul a nemzetközi turistavonatok közlekedése is. több tranzitvonat érinti hazánkat, s számos különvonat indul magyarországi különböző városokból a szovjetunióba, jugoszláviába és az ndk-ba.

a belföldi forgalomban főleg a városközi összeköttetéseket javítják, ezen keresztül a távolsági személyszállítás színvonalát fejlesztik. somogy expressz néven új gyorsvonat indul, amely 35 perccel rövidíti budapest-kapecsvár között a menetidőt. a sopron-győr-budapest útvonalon ugyancsak félórával kevesebbet kell utazni az új gyorsvonat üzembeállításával, s kedvezőbb lesz a közlekedés budapest-mosonmagyaróvár és pápa között is. az igényeknek megfelelően korábban indul debrecenből a hajdu expressz. a reggeli órákban közlekedő gyorsvonatok úgy érkeznek budapestre, hogy az utasok időben megjelenhessenek munkahelyeiken. a déli pályaudvar és baja között új gyorsmotorvonatpárt állítanak forgalomba. a szombathelyről pécsre közlekedő gyorsmotorvonatok ezennel kaposvárt is érintik, új gyorsvonat teremt összeköttetést szeged és pécs között.

javítják a balatoni közlekedést is. a balaton expressz ezennel három órával korábban, 6.50-kor indul a déli pályaudvarról, ahonnan egyébként vasárnaponként a kora reggeli óráktól 8 óráig hat perccel indul vonat a balatonhoz. mérsékelten javul a velencei tó és a dunakanyar vasúti közlekedése. újdonság még, hogy a nyári idényben naponta közlekedik személyvonat budapest-eger között, vasárnap pedig gyorsjárati vonatok indulnak a fővárosból egerbe és esztergomba. az alföldi városokból, szegedről, kecskemétről és szolnokról vasárnaponként, békéscsabáról és debrecenből kéthetenként indul gyorsvonat síófokra. az új menetrendben tovább csökkentették az éjszakai vonatok számát. az ötnapos munkahétnek megfelelően több szombati távolsági vonat közlekedését péntekre hozták előre, több új vonatot helyeznek üzembe vasárnap este a tiszántulról a fővárosba irányuló forgalom zavartalan lebonyolítására.

külön szolt a miniszterhelyettes az új menetrenddel összefüggő egyéb változtatásokról, intézkedésekről, a személyszállítással kapcsolatos szolgáltatások fejlesztéséről. a budapest környéki forgalomban például megszüntetik az elavult kéttengelyes kocsik közlekedését. helyettük a z idén beszerzésre kerülő 235 négytengelyes személykocsik járnak majd. a győri vagongyártól 75 négytengelyes személykocsit vásárolnak, a belföldi expresszvonatokon négy bisztrókocsit állítanak forgalomba, 8 új hatrészes motorvonat javítja a megyeszékhelyek környékén a vasúti forgalmat. /mt1/

- -

16.25/bzs

- 49 -

NA 17¹⁰

bb. 75. szivbillentyű - a combizom inszalagjából - dr. árva
attila nyilatkozata a szivbillentyű-pótlás új módszereiről és
a csecsemő-szivsebészet eredményeiről

vid/rj fm cz

1970. május 15.

székely jános, az mti munkatársa jelenti a balatonfüredi orvos-
kongresszusról:

fél éve él hazánkban egy ember a combizomatának inszalag-
jából készült szivbillentyűvel. az új billentyű-pótlási
eljárással és a csecsemő-szivműtétek eredményeivel foglal-
koztak pénteken, a balatonfüredi orvoskongresszus második nap-
ján, a két szekció ülést délelőtti kerekasztal-konferencia előz-
te meg, amelyen a csecsemőkori szivsebészet időszerű kérdéseit
vitatták meg a tudományág legkiválóbb képviselői.

e két közérdeklődésre számotartó témáról, a hazai szivsebé-
szet legújabb eredményeiről nyilatkozott az mti munkatársának
dr. árva attila, az országos kardiológiai intézet szivsebészeti
osztályának vezetője, az orvoskongresszus pénteki kerekasztal-
konferenciájának elnöke:

- budapestten fél év óta három, szegeden pedig egy olyan sziv-
billentyű-pótló műtétet végeztünk, amelynél nem vettünk igénybe
idegen anyagot. korábbi műtétjeinknél idegen anyagot alkalmaz-
tunk. átültettünk emberi billentyűt kívül sertiéből
vett anyagot, fémet és műanyagot. eredményeink biztatóak, de a
hátrányokt is világosan láttuk, az új módszer szerint a
beteg combizomatának inas szalagját operáljuk ki, s ebből for-
málunk szivbillentyűt. a szervezet saját anyagánál ugyanis nem
lép fel az immunológia problémája, nincs szükség konzerválásra
és sterilizálásra.

a kiváló szivsebész arra a kérdésre: „hol tart ma hazánkban
a csecsemőkori szivsebészet?“, - a következőket válaszolta:

- a korábbi években a szivbeteg világra jött újszülöttek több-
sége még csecsemőkori meghalt. a csecsemőműtétek rendkívül bo-
nyolultak és korábban sebésztechnikai okok miatt. az elhalálozás
arányát nem tudtuk csökkenteni. a mostani kerekasztal konferen-
cián megvitattuk azokat az eseteket, amelyek halaszthatatlanul
operációt igényelnek. ez évben legalább háromszáz szivbetegséggel
született csecsemőt kell operálnunk. csaknem négyszáz azoknak
a csecsemőknek a száma, akik már átettek szivsebészeti műtéten.

dr. árva attila a magyar szivsebészet fejlődésé-
ről a következőket mondotta:

/folyt.köv./

16.25 rj

M 1800

- 50 -

bb. 75. szivbillentyű..... 1. folyt./rj

- Legújabb szivbillentyű-pótlási eljárásunk időben sem ma-
radt el a nemzetközi élvonaltól. rendkívül biztatóak a csecse-
mükön végzett szivműtétjeink eredményei is. szivsebészetünk - amint
erre megfelelő bizonyíték a balatonfüredi orvoskongresszus munká-
ja - jó uton halad és lépést tart a tudomány gyors nemzetközi fej-
lődésével. rendkívül nagy gond, hogy a hazai szivsebészet
nem képes a mennyiségi követelményeknek eleget tenni. a cse-
csemőkori sebészetnek három-négyszerre több munkája
lenne, mint amennyit vállalni képes. hasonló a helyzet a billentyű-
pótlás műtétjeinél is; csak a legsürgetőbb esetekre szoritkoz-
hatunk, és sokan hosszú ideig kénytelenek várakozni,
amíg műtőasztalra kerülhetnek. véleményem szerint - bár ez java-
részben anyagi természetű gond- e téren kellene a közeli jövő-
ben előbbre lépünk, - fejezte be nyilatkozatát dr. árva attila /mty

..

bb. 74. megkezdődött a gyógykezelés a jósvafői „földalatti sza-
natóriumban,,

vid/rj fm cz

1970. május 15.

pénteken megérkezett a jósvafői béke barlangba a nógrádi szén-
bányászok harmincegy-tagú csoportja, s ezzel megkezdődött az
idei gyógykúra a „földalatti szanatóriumban,,. a nógrádi bányá-
szokkal együtt - akiket a barlang bejárata melletti „alpesi
házban,, helyeztek el, hét „külső vendég,, is résztvesz a három-
hetes gyógykúrán. a betegek naponta öt órát töltenek a barlang
gyógyító levegőjében, rendszeres és állandó orvosi felügyelet
mellett. a kúra megkezdése előtt háromnapos kivizsgáláson vettek
részt az edelényi tüdőszanatóriumban, ahol állapotukról több mint
száz adatot vettek fel, a kúra leteltével újabb kivizsgálás
következik, s az így nyert adatok szolgálnak a tudományos feldol-
gozás alapjául.

/folyt.köv./

16.30 rj

- 51 -

M 1805

abb. 74. / megkezdődött.... 1. folyt./rj

az idén tizenegyedik alkalommal kerül sor a Légzőszer-
vi és asztmatikus megbetegedésben szenvedők gyógykurájára.
a jósvafői béke barlang hőmérsékleti ingadozása minimális, a levegő
szinte teljesen pormentes, magas a relatív nedvességtartal-
ma és a calcium ionizációja is.

a barlang gyógytényezőinek megőrzése, a levegő jellemzőinek
megóvása érdekében a természetes sziklaüregben kicserélték a vi-
lágító berendezést, hogy az ne okozzon melegedést.

az idén három-három hetes turnusban hat csoportban a borso-
di és több dunántúli bánya mintegy száznyolcvan dolgozója
részeseül gyógykezelésben a jósvafői „földalatti szanatóriumban,,
/mti/

-. -

bb. 79. divatkollekció a gyapjmosó- és szövőgyár termékeiből

t/sz/rj cz

1970. május 15.

pénteken a városligeti gundel étteremben mutatta be a gyapjmosó-
és szövőgyár legújabb termékeit készruha formájában. a gyár, amely
egyébként az ország legnagyobb kártoltszövetgyártó üzeme, szövetei-
ből a divattervező vállalattal együttműködve teljes divatkollek-
ciót állított össze. elsőként avelurszerű posztó felhasználásának
sokrétűségét érzékeltette a zöld szövetösszeállításokban megjelent
6 maneken, majd 8 trikóba öltözött táncosnő ugynevezett makettek,
a szabásvonalakat szemléltető, a testnek csak egyik felét taka-
ró ruhákkal jelezte mi lesz az új divat, s ahhoz hogyan igazod-
tak a szövettervezők.

a gyapjmosó - és szövőgyár ebben az évben 4.3 millió négyzet-
méter textilát bocsát ki, ebből 2.81 méter kártoltszövet és
860.000 négyzetméter a szintetikus szövetek családjába tartozó ter-
mék. bemutatták a policeltex elnevezésű, a trevira márka használatá-
ra jogosult, szintetikus szálal kevert vékony női kosztümökre, ru-
hákra, nadrágos, tunikás öltözékekre és gyermekruhákra is al-
kalmas anyagok sokféle változatát. készültek divatkreációk hurkolt
technológiával gyártott kelmékből is. a gyár vezetői elmondották,
hogy olcsó termékek kibocsátásával részben a tömegigények kielégítés-
sére törekszenek, részben pedig olyan különleges szöveteket
akarnak gyártani, amelyeket eddig importáltunk. /mti/

-. -
- 52 -

T. millió négyzet

16.45 rj

MA 1810

bb. 94. aldo moro ebédet adott péter jános tiszteletére

t/bc/rj zs la

1970. május 15.

aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere pénteken ebé-
det adott péter jános külügyminiszter tiszteletére a duna inter-
continental-szállóban.

az ebéden részt vett dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhely-
ettese, nagy józsefné könnyűipari miniszter, szilágyi béla kül-
ügyminiszterhelyettes, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszter-
helyettes, dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének
elnöke, dr. köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkár-
helyettese, dr. boghár józsef és dr. kardos tibor akadémiai leve-
lező tagok, valamint a külügyminisztérium több vezető munkatár-
sa. részt vettek az ebéden az olasz külügyminiszter kíséretének tag-
jai is. /mti/

-. -

bb. 95. focok jeno fogadta aldo morot

t/bc/rj zs la

1970. május 15.

focok jeno, a minisztertanács elnöke pénteken délután az
országban fogadta aldo morot, az olasz köztársaság külügy-
miniszterét és szívélyes eszmecserét folytatott vele a két or-
szág kapcsolatairól, valamint időszerű nemzetközi kérdésekről.

az olasz külügyminisztert a látogatásra elkísérte roberto ducchi
nagykövet, a külügyminisztérium politikai főosztályának vezetője,
ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság buda-
pesti nagykövete, dr. sereno freato, a külügyminiszter személyi
titkárságának vezetője és salvatore saraceno tanácsos, a sajtóosztály
vezetője. a látogatásnál jelen volt péter jános külügyminiszter
és szál józsef, a magyar népköztársaság római nagykövete. /mti/

-. -

bb. 97. juniusban hazánkba látogat franz jonas

rj zs la

1970. május 15.

e m b a r g o m a 19 óráig

losonczi pálnak, az elnöki tanács elnökének meghívására franz
jonas, az osztrák köztársaság szövetségi elnöke juniusban hivatalos
látogatásra magyarországra érkezik. /mti/

-. -

16.50 rj

- 53 -

MA 1820

bb 76. megkezdte bemutató körutját a globo cég

vid-kz bzs -cz 1970. május 15.

az autósok körében európa-szerte jól ismert ndk globo cég képviselői gyártmánybemutató körutat rendeznek hazánkban. a körut első állomásán győrről, péntektől vasárnapig láthatják az érdeklődők a cég legújabb, legsikeresebb autóápoló szereit. a csuklás autóbuszban berendezett mozgó kiállítás győr után székesfehérvárt, budapestet, miskolcot, szegedet és debrecent keresi fel./mti/

..

bb 77. pleidell jános festőművész kiállítása szegeden

vid/fm bzs -cz 1970. május 15.

pleidell jános festőművész alkotásaiból pénteken kiállítás nyílt a képcsarnok vállalat szegedi bemutató termében. a tárlaton 45 - olaszországi és hazai tájakat bemutató - olajfestmény látható. /mti/

..

bb 82. kovács margit kossuth-díjas keramikuművész kiállítása miskolcon

vid/fm bzs -cz 1970. május 15.

dr. fekete lászló, miskolc megyei jogu város tanácsának vb. elnöke nyitotta meg pénteken a képcsarnok vállalat miskolci szőnyi istván termében a magyar grafikus művészek mintegy harminc alkotásából és kovács margit kossuth-díjas keramikuművész csaknem félszáz alkotásából rendezett kiállítást.

kovács margit első alkalommal mutatkozik be önálló tárlattal a miskolci közönségnek. a kamarakiállításon sajátos, a magyar folklórművészethez, a hajdani fazekassághoz visszanyúló alkotásait mutatja be. /mti/

..

17. 10/bzs

- 54 -

M 1830

bb 78. hódmezővásárhelyi majolikák budapesti kiállítása

t sz/tr bzs -cz 1970. május 15.

az iparművészeti tanács bacsó béla utcai bemutató termében pénteken megnyílt a hódmezővásárhelyi majolikagyár új gyártmányainak kiállítása. korongozók, porcelánfestő iparművészek közös alkotásai, nagyméretű vázák, kerti virágtartók, dísz tárgyak, étkészletek és más használati tárgyak új változatai sorakoznak a kiállításban. a gyár vezetői elmondották, hogy az utóbbi években nagymértékben fejlődött üzemük 17 millió forint értékű terméket állít elő évente ugyanolyan értékű állóeszközzel. termékeiknek mintegy 40 százalékát exportálják, vásárlóik közé tartoznak nszk-beli, holland, svéd, svájci, osztrák, dán, francia, kanadai, amerikai és japán cégek. a külföldiek elsősorban a fekete zománcú bevont hódmezővásárhelyi kerámiát kedvelik. a kiállításon a zománcozások új árnyalatait, köztük a sárga több változatát is bemutatták.

a gyár vezetői közölték, hogy az előző évekhez hasonlóan ezúttal is jelentkeznek a budapesti nemzetközi vásáron, ahol kerámiával burkolt pavilonjukban az üvért árusítja majd ajándéktárgyaikat./mti/

..

bb 81. bővítik a mozgásszervi betegek gyógyítási lehetőségeit komárom megyében

vid/fm bzs -cz 1970. május 15.

a komárom megyei egészségügyi akcióbizottság pénteki ülésén a mozgásszervi betegek gyógyítási lehetőségeiről tárgyaltak. az utóbbi néhány évben a megyei iparvidékein jelentősen fejlesztették a gyógyintézményeket. tatabányán, a szénbányák beruházásával korszerűsített intézetben a legkorszerűbb fiziko- és elektroterápiás kezelést vezették be, a tatabányai cementgyár fizioterápiás rendelőintézetét már nemcsak az üzem dolgozói, hanem a környék lakói is igénybevehetik. dorogon és esztergomban is szervezték a mozgásszervi betegek gyógyítását. ^{Meg}

a múlt évben a megyében 64.000 gyógybemutató jegyet adtak ki a betegeknek. az ülésen elmondták: lehetőség van arra, hogy az eddiginél kétszer több beteget kezelhessenek, ezt elsősorban a komáromi gyógyfürdő fejlesztésével kívánják elérni. ez év nyarán átadják itt az új orvosi rendelőt és azokat az épületeket, ahol bevezetik az elektromos, az ultrahang- és más terápiás kezelést. a tervek szerint a következő években szulfid- és vizalatti masszázis is a betegek rendelkezésére áll. az sztk igazgatósága megállapodott a komáromi fürdőt üzemeltető megyei vízmű vállalattal abban, hogy sztk-beutalóval is felkereshetik a fővárosi gyógyvizekkel egyenértékű komáromi létesítményt. a tervek szerint a komáromi fürdő évi 80.000-100.000 ilyen beutaltat tud majd fogadni. /mti/

..

17. 20/bzs

- 55 -

M 1830

b 83. kiállítás esztergomban 17.-19. századi magyar és
külföldi mesterek alkotásaiból

vid-fm szb -cz

1970. május 15.

érdekes kiállítást nyitottak pénteken esztergomban a balas-
sa bálint muzeum új épületében. elsősorban mutatják be gyűjte-
ményes formában a keresztény muzeum újkori anyagát, a 17.-19. szá-
zadi magyar és külföldi mesterek alkotásait.

a 17. századból főként történelmi portrékat, csatajelene-
teket ábrázoló műveket állítottak ki. a 18. századi festmények
között sok életkép szerepel. a kiállítás nagyobbik része a ke-
resztény muzeum 19. századi anyagát foglalja magába, kiemelve a
helyi vonatkozásokat. több rajz látható például a bazilika épí-
téséről. bemutatják azokat a régi látképeket, amelyeket a het-
venes-nyolcvanas években simor jános hercegprímás, a keresztény
muzeum alapítója készített az esztergomi építkezésekről. kiál-
lították lotz károly, székely bertalan és más világhírű magyar
festők számos alkotását.

a kiállítást verő károly, a művelődésügyi minisztérium mu-
zeumi főosztályának helyettes vezetője és dr. szabó imre püs-
pök, apostoli kormányzó nyitotta meg. /mt1/

--

bb 84. az ember tragédiájának ősbemutatója - bartók feluji-
tások - sajtótájékoztató az új opera-évad terveiről

t pr/gg szb zs

1970. május 15.

a magyar állami operaház következő - 1970-71-es évadjának
terveiről, az operai élet újdonságairól tájékoztatta az újság-
írókat pénteken lukács miklós igazgató és szirtes györgy gaz-
dasági igazgató.

mind az operaházban, mind az erkel színházban négy-négy
új produkció készül, köztük egy magyar ősbemutató. az operaház-
ban tartják - várhatóan decemberben - rányi györgy művének, az
ember tragédiája operaváltozatának premierjét; erdélyi miklós
és oberfrank géza zenei irányításával, vámos lászló rendezésé-
ben. ugyanitt bartók halálának 25. évfordulója alkalmából fel-
újítják a kékszakállu herceg vára, a fából faragott királyfi
és a csodálatos mandarin című műveit. /folyt.köv./

16.25/szb

-56-

NA 1835

bb 84. /az ember... 1. folyt./-szb

szerereposztási gondok miatt húzódott el richard strauss rózsalovag-
jának felújítása - az új évadban erre is sor kerül. végül az ope-
raszínpad utolsó - feltehetően tavaszi - felújítása wagner sieg-
friedje.

az erkel színház legnagyobb szabású produkciója egész estét
betöltő balett, herzel „a rosszul őrzött lány”, című műve. a nem
is olyan régen itt járt kubai balett ezt a táncművet egyfelvonásos-
sá tömörítve már bemutatta nálunk - az operaház eredeti, háromfel-
vonásos változatában játssza majd. a tervek szerint frederick
ashton, az angol királyi balett igazgatója tanítja be a darab ko-
reográfiáját. az erkel színház további felújításai: johann strauss:
a cigánybáró, puccini: pillangókisasszony, valamint egy előadás-
ban donizetti: a csengő és puccini: gianni schicchi című alkotása.

szó esett a törzsközönséget leginkább érdeklő-érintő bérlet-
akciókról is. bizonyára örömmel fogadják az érdekeltek, hogy
a következő évadban - egyelőre az erkel színház kedd, szerda,
csütörtök, péntek és vasárnap esti bérletsorozatait - egy-egy vi-
lághírű művész felléptével hirdetik meg. korábban a jeles előadó-
kat a bérlettulajdonosok csak többszörösen felemelt helyáron, bér-
letszünetben, jegyüket alkalmanként megváltva hallhatták. az új
évadtól bérlet-áron hallhatják a világ operaszínpadainak csil-
lagait, köztük mario del monacot, renata scottot, nikoláj geddát,
ania silját és giacomo aragallt. a többi bérletsorozatban /ope-
raházi bérlet, kombinált bérlet/ szintén helyet kap egy-egy kül-
földi vendégművész, s az egyes bérletsorozatokat az előző évekhez
képest egyénibb jelleggel állították össze. eleget tettek azok-
nak a kívánságoknak is, hogy a székely Mihály-bérleten kívül le-
gyen olyan, meghatározott napra szóló kombinált bérletsorozat,
amelynek műsorán ugyancsak szerepelnek a bemutatók és a felújítá-
sok.

lukács miklós elmondotta, hogy decemberben a balett-együttes
ellátogat bukkarestbe, tavasszal az egész társulat részt vesz a
dortmundi magyar héten, majd hamburgban vendégszerepel. a moszkvai
bolsoj színház néhány napig budapesten játszik, s viszonzásként a
magyar állami operaház bemutatja újdonságait moszkvában. az új
tagokról egyelőre még keveset tudni - a jelentkezett új énekes-
ket, a zeneművészeti főiskola végzős növendékeit csak később hall-
gatják meg. biztos viszont már, hogy állandó tagja lesz a társulat-
nak lehoczky éva, a szovjetunióban tanuló németh józsef, a szeged-
ről jövő vadas kiss lászló, a debreceni berczeli tiber és az ál-
lami népi együttestől átlépett róka istván. /mt1/

--

16.30/szb

-57-

NA 1835

bb. 85. regőstábor esztergomban

vid/rj fm cz

1970. május 15.

pénteken volt az első tábornyitás az esztergomi révész béla utörőházban, amelyet a nyáron egymás után vesznek majd birtokukba a táborozó pajtások. ezuttal a komárom megyei városi és járási felszabadulási utörő seregszemlék legjobb szereplői népesítették be az épületeket. a háromnapos tábornyitást regős karnevállal nyitották meg. szombaton a legjobb szőlis-ták, kiségyüttesek mérik össze tudásukat, és regős tábornyitást zárja a napot. vasárnap a petőfi művelődési központban gálabe-mutatóra kerül sor. /mti/

--

bb. 86. három megye erdőszfiataljainak ,, parlamentje,, szek-szárdon

vid/fm/rj cz

1970. május 15.

a baranya, somogy és tolna megye erdőszfiataiban dolgozó fia-talok helyzetükről és problémáikról tanácskoztak pénteken a szek-szárdi babits mihály művelődési központban.

hohmann józsefnek, a tolna megyei kisz-bizottság titkárnak bevezetőjét és szoták ferencnek, a szekszárdi erdőszfiata vezetőjének bevezető előadását követően a felszólaló fiatal erdőmérnökök, technikusok és szakmunkások elsősorban munkakörülményeik meg-felelővé tételét, az anyagiakon kívül erkölcsi megbecsülésüket, s az érdekeiknek érvényt szerző erdő- és fafeldolgozó gazdasági kisz-szervezetek megalakítását szorgalmazták. javasolták továbbá ifjusági műszaki klubok létrehozását, a fiatal szakemberek szá-mára pályázatok kiírását. /mti/

--

bb. 87. a bolgár oktatásügyi miniszter látogatása kecskeméten

vid/fm/rj cz

1970. május 15.

pénteken a kecskeméti gépipari s automatizálási műszaki főiskolába látogatott a hazánkban tartózkodó bolgár oktatásügyi küldöttség. a stefan vaszilev bolgár oktatásügyi miniszter ál-tal vezetett delegációt lontai tiber, az intézet főigazgatója és tanári kara fogadta. a vendégek nagy érdeklődéssel tanulmányoz-ták a műszaki oktatási intézményt, ahol huszonkét jól fel-szerelt laboratórium áll a hallgatók rendelkezésére.

a bolgár miniszter nagy elismeréssel szolt a látottakról. /mti/

17.35 rj

- 58 -

MF 1800

bb. 88. népművelők fóruma békéscsabán

vid/fm/rj cz

1970. május 15.

a ,,békés megyei népművelők fóruma,, sorozat befejezéséért sas elemér egyetemi adjunktus, az ötvös loránd fizikai társulat fő-titkárhelyettese tartott előadást pénteken békéscsabán ,,a fizika az ember szolgálatában,, címmel. a megyei tanács művelő-désügyi osztálya és a tit megyei szervezete közös előadássorozatával - amely immár harmadizben került megrendezésre békésben - a főhiva-tásu népművelők, művelődésügyi dolgozók, tit-munkatársak termé-szettudományi ismeretterjesztő munkájához nyújtott magas szintű tartalmi és módszertani segítséget. /mti/

--

bb. 89. megnyílt a gemenci vadrezervátum

vid/kz/rj cz

1970. május 15.

pénteken ,,hivatalosan,, megnyílt a gemenci vadrezervá-tum a kirándulócsoporthoz. az érdeklődő csoportoknak látogatási szándékukat előzetesen be kell jelenteniük szek-szárdon a tolna megyei idegenforgalmi hivatalnak. amely változatos programról gondoskodik. a résztvevők délelőtt megtekintik szekszárd nevezetességeit és a decsi sárközi népművészeti tájházat, majd gyalogsétát tesznek a keselyűsben. ennek végállomása a nagysáro-si tó vadmadárparadicsoma. az ebédet a gemenci ,,szarvascsárdában,, tálalják fel. ezután az erdei kisvasuton - oda-vissza 15-20 kilo-méter - végigviszik a csoportokat a vadrezervátumon. a kisvasuton egyszerre 200 fő utazhat. kívánságra a vendégek kel-lemes vacsorán vehetnek részt a mössi tsz szekszárdi szőlőhegyi patinás pincecsárdájában is. ahol hajdan liszt ferenc borozga-tott barátjával, báró augusz antallal.

pénteken az első látogatók a budapesti irányi uti általános is-kola tanulói voltak. /mti/

--

17.35 rj

- 59 -

MF 1805

bb. 80. /folytatta tanácskozását... 3. folyt./rj

tolmácsolta az mszmp központi bizottságának üdvözlését, majd emlékeztetett arra, hogy a világban nemzetközi méretekben és idehaza is ideológiai harc folyik. felhívta a közművelődési konferencia figyelmét, hogy a kultúra területén folyó világnézeti harcban a mi fegyverünk a kulturális forradalom, a kulturális forradalomban fejeződik ki - a polgári kultúra egynemű tagadó jellegével szemben - az a hatalmas társadalmi aktivitásban kifejezésre jutó állítás, amely a változásért folyó harcban nemcsak nézetekre, eszmékre, gondolatokra, de az emberi magatartás egészére terjed ki, aki nemcsak tudatában dialektikus materialista, hanem egész habitusában, életformájában, erkölcsében, izlésében és igényeiben, munkáját végezve, politikai jogait gyakorolva, otthon, szabadidejében, mindig és együttesen - az a szocialista ember, ezt a teljességet fejezi ki a „kultúra”, szó, ennek - csak a szocializmus feltételei között lehetséges - megvalósulása az, hogy „forradalom”, ; ennek, az így értelmezett kulturális forradalomnak most leglényegesebb része a közművelődés.

a közművelődés egyetemességéről szólva, s ezen belül a közművelődés célját elemezve kijelentette: az a cél, hogy az egész felnőtt lakosság a kor kulturális szintjén éljen és gondolkodjon, hogy a műveltség, a kultúra ne csak az iskolákban, ne csak magas szellemi szinten, a tudományban, a művészetben legyen jelen, hanem hassa át az élet mindennapjait, a felnőttek „hét-köznapit”, világát is. az élet állandóan előbbre megy - napjainkban éppen felgyorsulva - lépést kell vele tartani. a közművelődés, a népművelés ebben az értelemben szüntelen harc a lemaradás ellen, a lépés-tartásért, összegezve tehát: a közművelődés egyetemessége abban áll, hogy mindig az ember egészére és a felnőtt társadalom egészére vonatkozik, s magától értetődően rendezkedik be a szüntelenül változó, fejlődő követelmények tudomásul vételére.

a tudományos-technikai műveltség színvonalának emelésével kapcsolatban rámutatott: ezt úgy kell megvalósítani, hogy soha ne jelentse a kultúra egyéb vonatkozásainak lebecsülését, háttérbe szorítását. továbbá úgy, hogy egyszersmind megszabaduljunk a műveltség szűk látókörű, prakticista értelmezésétől, amely ha nem is a hivatott népművelők, kulturális munkások körében, de az életben még elég erősen tartja magát. megszabaduljunk ettől az egyoldalúságtól, ami a gyárak, üzemek, tsz-ek nem egy vezetőjére még ma is jellemző. nevezetesen, hogy csak azt ismerik, fogadják el művelődésnek, csak azt hajlandók anyagilag támogatni, aminek a termelés vonatkozásában direkt, közvetlen hasznát látják. ezzel kapcsolatban hangsúlyozta a központi bizottság titkára, hogy bármilyen munkát szélesebb látókörrel, kezdeményezőbbben, az élet és világ dolgaiban otthonosabban tud végezni az, aki nemcsak szakember, hanem - egyetememes kultúrája révén - ember.

/folyt.köv./

17.45 rj

- 60 -

NA 1800

bb. 80. /folytatta tanácskozását... 4. folyt./rj

aczel györgy felszólalásának további részében azt a gondolatot fejtette ki, hogy a közművelődést - éppen jelentőségénél fogva - áthatják az osztályszempontok, érdekek. „mi - mondotta - nemcsak az emberek politikai állásfoglalását akarjuk e területen befolyásolni, hanem világnézetüket, egész életszemléletüket, az emberi közösséghez fűződő kapcsolataikat, erkölcsüket, izlésvilágukat, egész belső kultúrájukat. a szocialista demokratizmus körülményei között csak az ilyen tulajdonságokkal rendelkező ember képes nemcsak szavakban, de alkotó, részvevő módon, cselekvően is politizálni,,.

a hagyományos népművelés szerepével foglalkozva utalt arra, hogy a tömegek, a közművelődés társadalmi egyetemessége szempontjából a könyvtárak, művelődési házak, öntevékeny művészeti csoportok, olvasómozgalmak ma is fontos tényezők. e formák és intézmények szolgáltatják ma is, és fogják még sokáig szolgáltatni a tömegek művelődésének azt a bázisát, amelyen a művészetet értő közönség kialakul, illetve kialakulhat.

felszólalása befejező részében aczel györgy az elit kultúra és a tömegkultúra kérdésével foglalkozott. a szocialista társadalomban nincs és nem is lehet olyan tényező, ami a kultúra ilyen megosztását táplálja vagy fokozza, annál több az olyan objektív tényező, amely megszünteti ezt az örökölt divergenciát, történelmileg feloldja ezt a feszültséget. a gazdasági mechanizmus kulturális téren történő alkalmazása nem jelentette és nem jelenti azt, hogy a kultúrát árucikként lehet kezelni. ha elő is fordulnak ilyen jelenségek, amelyek a kultúrát áruvá akarták változtatni, azok a párt, a kulturpolitika alapvető szándékával szemben, azokat keresztezve jelentkezhetnek csak és vegetációs halálra vannak ítélve.

végezetül felhívta a figyelmet: a közművelődés és a tömegek kapcsolatának alakításában elsőrendű feladat, hogy a közművelődés szüntelenül serkentő, ösztökélő, az utóléérésre, behozásra ébresztő legyen és tartsa ébren a tömegek növekvő igényeit.

/folyt.köv./

17.50 rj

- 61 -

NA 1900

bb 91. a „televízió jelenti,, szombati

tr bzs zs -la

1970. május 15.

műsorában 19.20 órai kezdettel a lakásépítés fejlesztéséről, a lakáselosztás és a lakbérek új rendszeréről nyilatkozik bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke és madarasi attila pénzügyminiszterhelyettes. /mti/

-. -

bb 92. kitüntették a nógrádi béke termelészövetkezetet

vid/kz bzs la

1970. május 15.

a nógrád megyei nógrád község béke termelészövetkezete tavalyi gazdasági eredményeiért elnyerte a kormány elismerő oklevelét. a kitüntetést pénteken a község művelődési otthonában dr. tóth béla, a tot munkatársa nyújtotta át tolmácsi ferencnek, a termelészövetkezet elnökének. /mti/

-. -

bb 93. híkadí erzsébet kiállítása salgótarjánban

vid/fm bzs la

1970. május 15.

a képcsarnok salgótarjáni galériájában pénteken megnyílt híkadí erzsébet festőművész kiállítása. czinke ferenc grafikusművész mondott megnyitó beszédet. /mti/

-. -

bb 98. magyar fotós sikerek

t gj bzs zs la

1970. május 15.

a német demokratikus köztársaság fennállásának 20. évfordulója tiszteletére az orwo-pentagon gyárak az európai szocialista országok fotó-szaklapjai részére pályázatot írtak ki, amelyre csaknem 35 ezer kép érkezett be. a nemzetközi zsűri 274 fotót díjazott, s ezek között 45 kép magyar szerző alkotása. a tájkép-kategóriában czeizling lajos „vitorlások,, című képével első díjat nyert. ketten második, heten harmadik, tizenketten negyedik, 19-en ötödik díjat nyertek.

a pályázat sikeres magyar résztvevőinek pénteken az ndk kulturális és tájékoztató központjában adták át a díjakat. dieter zibeliusnak, az ndk nagykövetség sajtóattaséjának üdvözlő szavai után bence páál, a fotó szaklap felelős szerkesztője nyújtotta át a díjakat. /mti/

17.35/bzs

-. -
- 62 -

W 1900

bb 90. agroinform-ibusz sajtótájékoztató

t os/lk bzs ie la

1970. május 15.

az agroinform-ibusz mezőgazdasági utazási iroda pénteken sajtótájékoztatót tartott a mem akadémia utcai tükörtermében.

molnár istván, a mezőgazdasági- és élelmezésügyi minisztérium információs központjának főigazgatóhelyettese ismertette a két szerv együttműködésének eredményeként, az év elején megalakult szakmai utazási iroda eddigi tevékenységét. az agroinform-ibusz közös irodájának fő feladata a mezőgazdasági, élelmiszeripari és falpari szakemberek külföldi és hazai tanulmányutjainak megszervezése. az agroinform gondoskodik az utazások szakmai programjának összeállításáról, hozzáértő vezetőkről és általában mindenről, ami a szakkérdésekkel függ össze, míg az ibusz feladata a z igényeknek megfelelő jármű, a kulturált elhelyezés és az el látás biztosítása. külképviseleteink, a követségek és a kereskedelmi kirendeltségek szintén segítik az adott országba érkező magyar szakcsoportokat.

az új utazási iroda iránti igényeket jelzi, hogy 1969-ben 15 országba több mint 4 500 magyar mezőgazdasági szakember látogatott el, háromnegyed részük a baráti szocialista országokban járt, a többiek pedig dánia, svédország, hollandia, franciaország, olaszország, svájc és ausztria mezőgazdaságával, élelmiszeriparával ismerkedtek meg. a távoli országok is egyre nagyobb érdeklődéssel figyelik magyarország mezőgazdasági eredményeit, tavaly például egyesült államok-beli farmer-csoport tett látogatást hazánkban.

a szakmai jellegű utazásokra egyre többen jelentkeznek. az eddigi jelentkezések szerint több mint 1.200 mezőgazdasági szakember utazik csak a tőkés országokba, ez azt jelenti, hogy máris jóval túllépi az elmúlt évi látogatások számát. a szocialista országokban is több utazás szerveznek. az ide utazók az ndk-beli mezőgazdasági kiállítástól a bulgáriai szakprogramokig számos lehetőség közül választhatnak. /mti/

-. -

bb 96. a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság a másodállások és mellékfoglalkozások körében tapasztalható visszasságokról tárgyalt

vid-fm bzs la

1970. május 15.

a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság pénteken a másodállásokkal és mellékfoglalkozásokkal kapcsolatos visszaélésekről tárgyalt. a nógrádi vállalatoknál, üzemeknél, hivatalokban és intézményekben ugyanis a másodállásokkal, mellékfoglalkozásokkal kapcsolatban sok szabálytalanságot tapasztaltak a népi ellenőrök. különösen jellemző ez a termelészövetkezeti építési vállalkozásokra, amelyek az általános érvényű jogszabályokat nem tartják magukra nézve kötelezőnek. elterjedt az a gyakorlat, hogy a tövél-ök a kapcsolódó tervezői feladatokkal saját dolgozóikat bízzák meg, s ezt nem minősítik sem másodállásnak, sem mellékfoglalkozásnak. az ilyen tevékenységbe bevonják más vállalatok dolgozóit is, többnyire munkahelyi engedély kérése nélkül. gyakori, hogy magántervezői névjegyeken szereplő tervező közületek számára végez munkát, de az is előfordul, hogy tervezésre egyáltalán nem jogosult személyeket bíznak meg ilyen feladattal.

/folyt. köv./
17.50/bzs

- 63 -

bb 96. /a nógrád megyei 1. folyt./bzs

a nógrád megyei neb megállapította, hogy a másodállásban és mellékfoglalkozásban alkalmazott dolgozók számának jelentős növekedése indokolatlan, az esetek többségében a felvett bérek mögött nincs megfelelő teljesítmény, egy sor feltárt visszaélés esetében pedig nyilvánvaló: a másodállás létesítésének egyetlen célja az egyéni nyereszkesedés. ezért a nógrád megyei népi ellenőrzési bizottság felszólította a vállalatokat, intézményeket, hivatalokat a rendelkezések szigorú betartására, a megyei ügyészségnek a tanácskozáson résztvevő képviselője pedig bejelentette, hogy anebvizsgálat nyomán ügyészségi eljárást indítanak a visszaélések elkövetői ellen. /mti/

--

bb 101. meghalt a zobáki omlás súlyos sérültje

vid/fm bzs La 1970. május 15.

sajnálatos hírt közölt pénteken a kómlói kórház: fodor jános 31 éves segédvájár, akit a csütörtök hajnali zobák-aknai fejtésomlás alól élve sikerült kimenteni, a leggondosabb orvosi ellátás ellenére 15-én éjszaka idegsokk és vérkeringési zavar következtében meghalt. a veszélybe került négy bányász közül hármat pár óra múlva egészségesen kiszabadítottak az omladék alól. fodor jános tizenegy óra hosszat volt a szén fogságában. félig betemetve bár eszméletlenül volt, amikor kiszabadították az omlás alól, akórházba szállítás után lépett fel a sokk és a súlyos keringési elégtelenség, ami halálát okozta. /mti/

--

bb 103. bujálói autótolvajt fogott el a pécsi rendőrség

vid/fm bzs La 1970. május 15.

autótolvajt kerített kézre a pécsi rendőrség. zsohrák tiber 22 éves, jelenleg munkanélküli gépkocsivezető május 9-én ellopta nagy géza pécsi madárkereskedő személyautóját. a gépkocsi már korábban megkerült, pénteken hajnalban pedig a bujálói tettest is elfogta a rendőrség. /mti/

--

18.00/bzs

- 64 -

M 1970

bb. 99. a magyar filmművészet bemutatkozása szardíniában

rj la 1970. május 15.

olaszországban, szardínia szigetén, olbia városában minden évben rendeznek filmfesztivált, amelyen egy-egy ország fiatal művészeinek alkotásait mutatják be. ebben az évben magyarországot hívták meg a szemlére, ahol 14 magyar játékfilmet, két rajzfilmet és tíz rövidfilmet mutatnak be. levetítik bacsó péter fejlövés, elek judit sziget a szárazföldön, fábrí zoltán utószezon, gaál istván magasiskola, gyarmathy livia ismeri-e a sandimandit? herskó jános szevasz vera, valamint jancsó miklós négy filmjét: a szegénylegények-et, a csillagosok, katonák-at, a csend és kiáltás-t és a fényes szelek-et. bemutatják kovács andrás hideg napok, máriássy félix imposztorok, mézáros mártá holdudvar, szabó istván álmodozások kora és a te című alkotását. a rövidfilmek közül kiss józsef, kollányi ágoston, huszárik zoltán, kenyeres gábor, lugossy lászló, gaál istván és elek judit egy-egy filmjét pergetik le. a filmnapokkal egyidejűleg a fiatal magyar fotóművészetet reprezentáló kiállítás is nyitlik. a május 18-tól 25-ig tartó filmszemlére 11 tagú delegáció utazik olbiába, filmrendezők, filmszínészek, valamint a filmhíradó munkatársai. /mti/

--

bb. 102. pedagógus képzőművészek kiállítása

t/vt/rj zs la 1970. május 15.

nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyitotta meg pénteken a csengery utcai fáklya klubban dr. voksán józsef, a pedagógusok szakszervezete központi vezetőségének titkára a pedagógus művésztelepek fennállásának 10. évfordulója alkalmából rendezett kiállítást. méltatta a művésztelepek létrehozásának, az iskolai rajztanárok tevékenységének jelentőségét, majd az alkotó munkában kiemelkedő eredményt elért művész-pedagógusoknak átadta a szakszervezet elnöksége által 10 esztendővel ezelőtt alapított székely bertalan emlékérmét. a megtisztelő elismerésben hárman részesültek: aradi jeno, az országos pedagógiai intézet munkatársa, juhász antal, a rajztanítás című folyóirat szerkesztője és sánta lászló, a xx. kerületi kossuth lajos gimnázium tanára.

a május 29-ig tartó és hétfő kivételével naponta 10-től 17 óráig megtekinthető kiállításon 49 pedagógus-művész 77 alkotással - festményekkel, grafikákkal, plasztikákkal - szerepel. /mti/

--

18.10 rj

- 65 -

M 1970

bb. 105. közlemény

rj la

1970. május 15.

embargó 20.00 óráig!

péter jánosnak, a magyar népköztársaság külügyminiszterének meghívására aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere 1970. május 13-15 között hivatalos látogatást tett Magyarországon.

/az olasz fél a delegációk összetételét nem hozza nyilvánosságra./

magyarországi tartózkodása során aldo moro olasz külügyminisztert fogadta focca jenő, a magyar forradalmi munkás - paraszt kormány elnöke.

a két külügyminiszter őszinte és szívélyes megértés légkörében tárgyalásokat folytatott a két ország kapcsolatairól, valamint a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről.

a két külügyminiszter örömmel állapította meg, hogy a két ország kapcsolatai - mindenekelőtt gazdasági és kulturális téren - folyamatosan, kedvezően fejlődnek. a budapesti 1969 november 15-én a két külkereskedelmi miniszter által aláírt hosszúlejáratú kereskedelmi és gazdasági megállapodás alapján kifejezésre jutott a két kormány azon törekvése, hogy a szokásos árucserén túlmenően elősegítsék a két ország gazdaságában rejlő összes lehetőségek széleskörű kihasználását. e cél elérése érdekében a két miniszter megállapodott az ipari kooperáció fejlesztésének szükségességében.

a felek megegyezéssel állapították meg, hogy a kulturális, valamint a műszaki-tudományos együttműködési kapcsolatokat szabályozó kétoldalú egyezmények alapján a kulturális kapcsolatok kielégítően fejlődtek, a műszaki és tudományos kapcsolatok pedig fejlődésnek indultak. szükségesnek tartják a szerződéses szellemének megfelelően e kapcsolatok továbbfejlesztését.

a két külügyminiszter hangsúlyozta a magasszintű találkozók és eszmecserék fontosságát. e célból szükségesnek tartják a két külügyminisztérium és más érdekelt minisztériumok közötti gyakori érintkezéseket.

/folyt.köv./

18.13 rj

- 66 -

NA 1910

bb. 105. /közlemény... 1. folyt./rj

a nemzetközi helyzetet vizsgálva különös figyelmet fordítottak az európai biztonság és együttműködés kérdéseire, különösen a javasolt európai konferenciával kapcsolatban. hangsúlyozták, hogy kormányaik mind kétoldalú, mind sokoldalú kapcsolataikban törekednek a kölcsönös bizalom légkörének megteremtésére. a két miniszter kifejezte azon meggyőződését, hogy a különböző társadalmi formájú és különböző fórumokon az európai biztonságban és együttműködésben érdekelt országok közötti tárgyalások pozitív hatást gyakorolhatnak a világfeszültség csökkentésére, valamint a kormányok és az európai népek közötti bizalom és megértés légkörének kialakítására.

a két miniszter szükségesnek tartja a leszerelés érdekében teendő további fokozott erőfeszítéseket. egyetértettek abban, hogy az atomfegyverek elterjesztését megakadályozó nemzetközi szerződés, amelyet minden részletében végre kell hajtani, hozzájárulást jelent a nemzetközi biztonság növeléséhez. mindkét fél határozottan támogatja az általános és teljes leszereléshez vezető lépéseket és ennek érdekében minden kezdeményezést támogat.

aggodalommal állapították meg a közel-keleti feszültség további veszélyes súlyosbodását, egyetértettek abban, hogy a probléma megoldása csakis a biztonsági tanács 1967 november 22-i határozatának teljes és sürgős végrehajtása alapján lehetséges. a két kormány törekedni fog arra, hogy minden módon elősegítse a politikai megoldást.

a két külügyminiszter kifejezésre juttatta aggodalmát a délkelet-ázsiai helyzet rendkívüli kiéleződése miatt, amelyet a legutóbbi kambodzsai események idéztek elő. kifejezték szilárd meggyőződésüket, hogy délkelet-ázsia békéjét csakis az 1954 évi genfi egyezményben foglaltak alapján lehet biztosítani e térség minden ország érdekeit tiszteletben tartva.

moro miniszter meghívta péter jános minisztert olaszországbaw teendő látogatásra.

péter jános a meghívást elfogadta azzal, hogy az időpontban diplomáciai úton fognak megállapodni. /mti/

18.15 rj

- 67 -

NA 1915

bb 104. odaitélték a bnv díjait

i sz/tr bzs 1e la

1970. május 15.

pénteken a hungexpo székházában Kelemen Lajosnak, Budapest főváros tanácsa végrehajtó bizottsága elnökhelyettesének elnöklétével ülést tartott a vásárdíj-bizottság, s odaitélték a budapesti nemzetközi vásáron kiállításra kerülő termékeknek szánt vásárdíjakat.

a vásárdíjakra az eddiginél több vállalat több termékével nevezett be; 146 vállalat, szövetkezet 482 termékével pályázott. a bizottság alapos mérlegelés után 12 terméket részesített Budapest főváros tanácsának nagydíjában és 80 terméknek ítélte oda az 1970-es bnv-díjat. a díjkiosztásra a vásár idején kerül sor. /mti/

--

bb 107. napirenden: a jubileumi munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom - ülést tartott a szakszervezetek békés megyei tanácsa

vid/fm bzs la

1970. május 15.

a felszabadulási szocialista munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom tapasztalatait, s a további feladatokat tárgyalta meg pénteki ülésén a szakszervezetek békés megyei tanácsa. elmondották többek között, hogy a verseny során általában az egyes vállalatok sajátosságainak megfelelő formák bontakoztak ki, és szépszámmal születtek kiemelkedő munkasikerek. a békéscsabai konzervgyárban csupán az alap- és segédanyagok feldolgozási veszteségének csökkentésével 5,6 millió forintos megtakarítást értek el. az eredmények értékelése mellett szó esett Jónéhány - tartalmi és szerkesztési vonatkozásban jelentkező - negatívumról is. a gazdasági vezetők például soknyit kizárólag a szakszervezet feladatának tekintették a jubileumi munkaverseny szervezését, jóllehet annak eredményéből elsőként kívánnak részesedni. az egészséges versenyszellem kialakítása közös feladat, - állapították meg, - s ennek értelmében kell a jubileumi munkaversenyt a kongresszus jegyében tovább folytatni és szélesíteni.

a szocialista brigádmozgalomról adott tájékoztató kiemelte a számszerű növekedés mellett - a kezdeti 87 -tel szemben jelenleg 1397 szocialista brigád dolgozik békésben - a mozgalom tartalmi eredményeit. jól sikerült szellemi vetélkedőkön bizonyították alapos politikai és kulturális felkészültségüket, sokan tanulnak közép- és felsőfokú tanintézetekben, továbbá a marxizmus-leninizmus esztét egyetemen. egyértelműen megállapították, hogy a tömegmozgalmi jelleg megtartása mellett a jövőben fokozottabb követelményeket kell támasztani a szocialista cím odaitéltésekor, hogy az arra érdemes kollektívák az üzem dolgozóinak tényleges elismerésével tekintélyt szerezzenek a mozgalomnak és valóban társadalmi rangot a szocialista brigád címnek. /mti/

--

- 68 -

18.30/bzs

MA 1920

bb 106. meghalt hajdu Lajosné, brick borbála

bzs la

1970. május 15.

a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése 1970. május 23-án 11 órakor lesz a farkasréti temetőben.

/mti/

mszmp xiv. kerületi bizottsága

--

bb 108. tájékoztató az olasz részvételről a bnv-n

i sz/tr bzs 1e la

1970. május 15.

az olasz külkereskedelmi intézet, az i.c.e. budapesti irodájának igazgatója, dr. Ludovico Fulci, aki egyben a budapesti nemzetközi vásár olasz pavilonjának igazgatója is, pénteken tájékoztatta a sajtó képviselőit arról, hogyan képviselteti magát az olasz ipar a bnv-n.

elmondotta, hogy Olaszországban megnövekedett az érdeklődés a magyar piac iránt. ezt bizonyítják a kiállítók jelentkezései is. a bnv-re mintegy 90 olasz cég nevezett be, közülük 70 kiállító árubemutatója a szokásos helyen, az olasz nemzeti pavilonban kap helyet, míg husz cég egyénileg, különböző szakkpavilonokban mutatja be áruját. idén is eljönnek azok a közepes nagyságú vállalatok, amelyek rendszeres résztvevői a bnv-nek, ezáltal azonban az olasz nagyvállalatok közül is több vesz részt. jelen lesz a Montecatini és ezáltal először megjelenik az Agip is. az autóipari nagyvállalatok közül a Fiat már régi kiállítónak számít, de most először felsorakoztatja gyártmányait az Alfa Romeo is. az Olivetti Irodagépeivel, a Necchi cég ipari varrógépeivel mutatkozik be. a főbb kiállító ágazatok: a vegyipar, a petrokémia, a műszálgártás és a gépipar; ez utóbbin belül több szerszámgép-, műanyag-, fa- és fémmegmunkáló gépgyártó, elektromos háztartási gépeket csomagológépeket előállító és orvosi készülékeket exportáló vállalat képviselteti magát.

az idei vásáron szintén először, külön kiállítási területet kap az olasz pavilonban Szicília, amelynek árubemutatóján a délgyümölcsön és az azokból készült termékeken kívül ipari gyártmányok is láthatók majd. /mti/

--

18.35/bzs

- 69 -

MA 1920

bb. 100. diszünnepség az ózdi kohászati Üzemek fennállásának 125. évfordulóján

vid/kz/rj La

1970. május 15.

diszünnepséget rendeztek pénteken Ózdon, a Liszt Ferenc művelődési központ színháztermében a kohászati Üzemek alapításának 125. évfordulója alkalmából. az ünnepségen megjelent dr. Bodnár Ferenc, a Borsod megyei pártbizottság első titkára, dr. Horgos Gyula, a kohó- és gépipari miniszter, Méhes Lajos, a vas-, fém- és villamosipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, Ribánszki Róbert, a központi bizottságának titkára, dr. Ladányi József, a Borsod megyei tanács vb. elnöke és dr. Horváth János, a magyar vas- és acélipari egyesülés vezérigazgatója. ott voltak az ünnepségen a járás, a város és az üzemek vezetői, valamint a szomszédos csehszlovákiai öszi kohászati üzemek vezetői.

Csepényi Sándor, az ózdi kohászati Üzemek vezérigazgatója ünnepi beszédében az elmúlt ötven év szeszázad küzdelmes éveire, tetteire emlékezett. ismertette az ózdi gyár hatalmas fejlődését a felszabadulástól napjainkig. elmondotta, hogy nyereségük az elmúlt évben kétszázkilencvenmillió forint volt, ötvenötmillió forinttal több a tervezetnél. az év hatvannégyezer tonnás nyersvas, tizenkétezeröttszáz tonnás acél, tizenháromezer tonnás készárutermet és növekedést sok anyaggazdálkodási, technológiai és munkaszervezési intézkedés tette lehetővé.

az ünnepi beszéd után dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter az elmúlt év kiváló munkájáért elismerő oklevéllel tüntette ki a gyárat, majd személyi kitüntetésekkel adta át a durva- és finomhengermű, az acél- és a nagyolvasztómű kollektívájának ugyanakkor kapta meg múlt évi munkája elismeréseként, az élüzem jelvényt. az est második része színvonalas műsorral fejeződött be. /mti/

bb. 109. békegyűlés csepelen

t/tf/rj zs La

1970. május 15.

békegyűlést rendeztek péntek délután a csepeli vas- és fémművek szerszámgépgyárában. Molnár Ferenc, a gyáregység pártbizottságának titkára köszöntötte a nemrégiben vietnámban járt békemozgalmi küldöttség tagjait, Sebestyén Nándornét, az országos béketanács titkárát, dr. Sütő Gyulát, az MZMP központi bizottságának munkatársát, továbbá az aktív szerepet játszó részt vett vietnami diplomatákat, a vdk, illetőleg a vdk magyarországi nagykövetségének képviselőit.

/folyt.köv./

18.44 rj

- 70 -

NA 1930

bb. 109. /békegyűlés... 1. folyt./rj

Sebestyén Nándorné beszámolt a vietnami demokratikus köz- társaságban tett utáról, s összehasonlította mostani és két évvel ezelőtti hanoi szerzett tapasztalatait. elmondta, hogy akkor frontvárosokhoz hasonlított hanoi: álcázott katonai autók rótták az utcákat, minden percben várták a légitámadásokat, hiszen sűrűn hullottak az amerikai b-52-esek bombái. azóta - a bombázások megszűnte után - megkezdődött a háborus károk helyreállítása, az újjáépítés, de a szörnyű pusztítások nyomainak sokfelé láthatók. ám az emberek már reménykedve beszélnek a holnapról. hisznek igaz ügyük és harcuk győzelmében, abban, hogy mire a most ültetett fák kilombosodnak, a harcok idején született gyerekek már a békének fognak örülni. nehéz hétköznapjaikban sem feledkeztek meg a tőlük távol élő testvéri magyar nép nemzeti ünnepéről, felszabadulásunk 25. évfordulójáról. nagygyűlésen emlékeztek meg április 4-ről a hanoi tran hung dao szerszámgépgyárában, abban az üzemben, amely már évek óta baráti kapcsolatokat ápol a csepeli szerszámgépgyárral.

Sebestyén Nándorné átadta a csepelieknek a hanoi szerszámgépgyár munkáskollektívájának üdvözlő levelét és ajándékait: egy diszes albumot a vietnami munkások életéről. és azt a magnetofon tekercset, amely az „üdvözlünk, csepel, „ című hanoi komonál dal ottani előadását tartalmazza. / a dalt budapestben tanuló vietnami fiatalok énekeltek el zenekísérettel a békeaktívagyűlés résztvevőinek /

cserébe a vdk-ból kapott jókívánságokért a csepeli szerszámgépgyár „hanoi, szocialista brigádja levelben fogalmazta meg köszönetét és adta hírül a testvér munkáskollektívának, hogy kapcsolatuk nemcsak két kis közösség, hanem a magyar és a vietnami nép barátságát, együttműködését szimbolizálja. a csepeliek, - vietnami barátaikhoz intézett üzenetükben - mélyszélesen elítélték az amerikai imperializmus újabb háborus merényleteit, s kifejezték meggyőződésüket: hiába hosszabbítják meg a háborút, a szenvedést, hiába sokasítják a könnyeket, vietnam, laosz és kambodzsa népeinek hazaszeretét, békevágyát nem tudják megtörni.

/folyt.köv./

18.44 rj

- 71 -

NA 1935

bb. 109. / békegyűlés... 2. folyt./rj

nguyen van phuc, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének első titkára is felszólalt a gyűlésen. hangsúlyozta: mindenki, aki józanul gondolkodik, tisztában van azzal, hogy - nixon elnök mindenféle magyarázkodásával szemben - csak egyféleképpen lehet eleget tenni az amerikai nép sürgető követelésének: az agressziós háború azonnali, teljes és feltétel nélküli beszüntetésével, az amerikai csatlós csapatok kivonásával dél-vietnamból, laoszból és kambodzsából. /mti/

..-

bb. 110 jubileumi kiállítás a kisz védnökségi mozgalmanak tiz esztendejéről

k/t/pr/rj zs la

1970. május 15.

a kisz védnökségvállalási mozgalmanak tiz esztendejét, a fiatalok népgazdaság-segítő munkájának eredményeit bemutató kiállítást nyitott meg pénteken a kisz központi művészegyüttesének rottenbiller utcai székházában tóth imre, a kisz kb osztályvezetője. a megnyitó szépszámu közönsége között képviseltették magukat a nagyobb, kisz-segítséggel épülő beruházások ifjúkommunistái, s az illetékes iparágak vezetői.

a kiállítás üvegvitrinjeiben felsorakoztatott fotók, makettek, termelési grafikonok példázák: a közösségért végzett munka jól szolgálja a fiatalok kommunista nevelését s egyben az ország gazdasági építésének gyorsítását. a mozgalom első nagy vállalkozása a dunai cement- és mészmű építkezéseinek támogatása volt, ezt követően a vegyiparban kamatozott a fiatalok segítőkészsége. a kisz-védnökséggel épült az ipari robbanóanyaggyár, a barátság 1. olajvezeték, az almásfüzitői timföldgyár, a szőnyi kőolajipari vállalat és a dunai kőolajipari vállalat. részük volt a dunai szalmacellulózsgyár termelésének megindításában, s a villamosenergia távvezeték gödi állomásának fölépítésében. a védnökségek között több olyanról is tudósít a kiállítás, amelyeknek befejezése csak az 1970-es évek közepe táján várható. így munkálkodnak még a borsodi és a tiszai vegyi kombinát építkezésén, a dunamenti, illetve a gagarin hőerőműnél, dolgoznak a közúti járműprogram valóra váltásán és a tiszta 2. vízlépcső elkészítésén. /mti/

..-

18.46 rj

- 72 -

M 1940

bb. 111. nemes dezső látogatása hajdu-bihar megyében

vid/rj fm la

1970. május 15.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság politikai főiskolájának rektora csütörtökön és pénteken hajdu-bihar megyében tett látogatást. debrecenben a megyei pártbizottság székházában - megyei vezetők társaságában - karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára fogadta és tájékoztatta a megye politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről. ezt követően nemes dezső - karakas lászlónak, a megyei pártbizottság első titkárának és dr. szilágyi gábornak, a debreceni városi pártbizottság első titkárának társaságában - látogatást tett az alföldi nyomdában, ahol benkő istván igazgató és krizsó tibor, az üzemi pártalapszervezet vezetőségének tagja fogadta. a nyomda munkáját benkő istván ismertette, majd üzemplátogatásra került sor. ezután nemes dezső - dr. ács istvánnak, a debreceni városi tanács vb. elnökének társaságában - debrecen új létesítményeivel ismerkedett, majd a déri múzeumban megtekintette a megye festőművészeinek tavaszi tárlatát, este pedig a csokonai színházban az „igor herceg”, című operát.

pénteken - karakas lászlónak, dr. ambrus istvánnak, a hajdu-bihar megyei tanács vb elnökének és dávid józsefnek, a hajdusoboszlói városi pártvégrehajtóbizottság tagjának társaságában - nemes dezső ellátogatott a hajdusoboszlói állami gazdaságba, ahol dr. kiss imre igazgató, balku sándor, a gazdaság mszmp - csucsvezetőségének titkára és s ónodi Mihály, a szakszervezeti bizottság titkára köszöntötte. dr. kiss imre igazgató tájékoztatója után a vendégek megtekintették a gazdaságot.

ezután nemes dezső debrecenben a kossuth lajos tudományegyetem állami, párt- és társadalmi szerveinek vezetőivel találkozott, ahová elkísérte dr. szilágyi gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára is. az egyetem életréről dr. rapcsák andrás rektor adott tájékoztatást, majd nemes dezső az időszerű politika i és társadalmi kérdésekről folytatott megbeszélést a jelenlevőkkel.

/folyt.köv./

19.10 rj

- 73 -

M 1940

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 105. számú hír / közlemény.. / 1. folytatásának első bekezdésében a 6. sortól a szöveg helyesen a következő:

... a két miniszter kifejezte azon meggyőződését, hogy a különböző fórumokon az európai biztonságban és együttműködésben érdekelt országok különböző formájú tárgyalásai pozitív hatást gyakorolhatnak...

ugyancsak az 1. folytatás 4. bekezdésének 5. sorától a szöveg:

... lehet biztosítani e térség minden országának az érdekeit tiszteletben tartva.

/mti/

--

bb. 111. nemes 1. folyt./rj

később dr. bognár rezső kossuth-díjas akadémikusnak, a kossuth Lajos tudományegyetem rektorhelyettesének vezetésével megtekintette az egyetem új épületeit,

a kétnapos program pénteken délután a magyar tudományos akadémia atommag kutató intézetének megtekintésével fejeződött be. itt dr. szalay sándor kossuth-díjas akadémikus, igazgató és szabó béla, az intézet párt alapszervezetének titkára fogadta a vendéget. dr. szalay sándor tájékoztatója után nemes dezső megtekintette a kutatóintézetet. /mti/

n

--

19.15 rj

- 74 -

NA 1945

bb 114. átadták a kormány vándorzáslaját a vértesszőlősi jószerecsét termelőszövetkezetnek

vid/fm bzs La

1970. május 15.

dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-helyettes pénteken adta át a kormány vándorzáslaját és a kiváló termelőszövetkezeti gazdaság cím elnyeréséről szóló oklevelet a vértesszőlősi jószerecsét tsz-nek. a kitüntetést szabó lászló, a tsz elnöke vette át. /mti/

--

bb 115. a mahart közli,

gk bzs 1e La

1970. május 15.

hogymájus 17-én, vasárnap a budapesti vigadó téri hajóállomásról a menetrend szerint 9 órakor esztergomba induló sűrű szárnyashajó műszaki okok miatt nem közlekedik. a megváltott menetjegyeket a vigadó téri hajóállomáson visszaváltják. /mti/

--

bb 116. bemutató a debreceni csokonai színházban

vid/fm bzs La

1970. május 15.

pénteken a debreceni csokonai színházban ősbemutatóként adták elő molnár géza „vasárnap mindig esik az eső”, című háromfelvonásos, mai témájú drámáját. a darabot ruszt józsef rendezte. a főbb szerepeket simor ottó, szakács eszter, bürös gyöngyi és sarlai imre alakította. /mti/

--

bb 117. magyar-német barátsági találkozók somogyban

vid-fm/tné bzs La

1970. május 15.

a hazafias népfront somogy megyei bizottsága pénteken magyar-német barátsági találkozókat rendezett hetes és mezőcsokonya községben. az ünnepségeken dr. hans kölsch professzor tartott előadást az ndk békepolitikájáról. /mti/

--

19.25/bzs

- 75 -

NA 1950

bb 118. „barbár változatok,, - cseres tiber új darabjának bemutatója pécsen

vid/fm bzs La 1970. május 15.

Ösbemutatót tartottak pénteken a pécsi nemzeti színházban: cseres tiber első drámáját, „barbár változatok,, című művét adták elő, amelyet a szerző a pécsi színház felkérésére írt.

a bemutatón résztvett cseres tiber is. /mti/

..-

bb 119. a „sok hühó semmiért,, békéscsabai bemutatója

vid/fm bzs La 1970. május 15.

a békéscsabai jókai színház pénteken mutatta be shakespeare „sok hühó semmiért,, című vígjátékát, sándor jános rendezésében. a főbb szerepeket peczkay endre, gonda györgy, tolnai miklós, szoboszlai sándor, simon géza, szekeres ilona és szabó éva alakította. a díszleteket csányi árpád, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte. /mti/

..-

bb 113. befejeződött lengyelen a dunántúli mezőgazdasági tanulók vetélkedője

vid/fm bzs La 1970. május 15.

pénteken a tolna megyei lengyelen befejeződött a dunántúli megyék mezőgazdasági szakmunkásképző iskoláinak „a szakma kiváló tanulója,, cím elnyeréséért három napon át folyt tanulmányi vetélkedője.

az első és a második helyet a lengyeli mezőgazdasági szakmunkásképző iskola, a harmadikat az ádándi, a negyediket a segyei, az ötödik és a hatodik helyet a vépi gépészképző iskola tanulói szerezték meg. /mti/

..-

19.30/bzs

- 76 -

Máj 1970

bb. 112. a budapesti diák népdalvetélkedő győzteseinek hangversenye

t/vt/rj zs La 1970. május 15.

a budapesti diákok részvételével rendezett népdalvetélkedő győztesei pénteken nagyszerű hangversenyt adtak a fővárosi pedagógusok csengery utcai fáklya klubjában.

ezúttal vették át a döntő legsikeresebb szereplői díjaikat, jutalmaikat. első díjat /8 napos szovjetunióbeli utazást / nyert szalay sarolta /v. kerületi veres pálné gimnázium/ és kovács péter /iii. kerületi körösi csoma sándor gimnázium/. második díjat /7 napos lengyelországi utazás / ugyancsak ketten kaptak: sárdi éva /ix. kerületi leöwey klára gimnázium/ és karbach erika /viii. kerületi ságvári endre gyakorló gimnázium/. harmadik díjjal /négy napos csehszlovákiai utazás/ jutalmazták kertész ágneszt /ii. kerületi rákóczi ferenc gimnázium/, záhonyi etát /ix. kerületi leöwey klára gimnázium/, kazinczy enikőt /viii. kerületi zrinyi ilona gimnázium/ és tóth katalint, /xxii. kerületi budai nagy Antal gimnázium/.

ugyancsak megjutalmazták a legjobb eredményt elért diákok pedagógusait: ugrin gábort /veres pálné gimnázium/, serényi emmát /ságvári endre gyakorló gimnázium/, és kollár évát /leöwey klára gimnázium./ /mti/

..-

bb. 120. hatalmas felhőszakadás, jégeső szombathelyen

vid/rj fm La 1970. május 15.

pénteken délután hatalmas felhőszakadás zúdult szombathelyre. tízenöt percen át jégeső is esett; babszem-nagyságu jégszemcsék lepték el az utcákat. megbénult a város közlekedése: jó ideig nem közlekedtek a villamosok, a zsaneti uti vasúti aluljárót elöntötte a víz, így a városba keleti irányból sem be, sem onnan ki nem tudtak haladni a gépjárművek. a tüzoltókat 25 olyan helyre hívták ki, ahol az alacsonyabban fekvő pincéket, lakásokat elöntötte a víz. számos transzformátorállomásba belevágott a villám, emiatt városrészek maradtak áram nélkül. a vihar elültével még a koraesti órákban megkezdtek a károk helyreállítását és az elöntött helyiségekből kiszivattyúzták a vizet. /mti/

..-

19.30 rj

- 77 -

Máj 1970

bb. 121. nemzetközi nagyzenekar az alba regia videoton interdzsessz fesztiválon

vid/rj fm la

1970. május 15.

a dzsessz kedvelőinek népes tábora előtt zajlik a székesfehérvári vörösmarty színházban alba regia videoton inter dzsessz-fesztivál. a nagy érdeklődést bizonyítja, hogy az előadások zsúfolt nézőtér előtt zajlanak, s azokon a hazai dzsessz rajongók mellett külföldi vendégek is résztvesznek.

pénteken, a fesztivál második napján a kenny clarke francy boland big band nemzetközi együttes nyitotta meg a műsort. az amerikai, angol, belga, holland, jugoszláv és svéd muzsikusból álló nagyzenekart a világranglista legjobbjai között emlegetik.

először lépett fel a videoton interdzsessz-fesztiválon a fiatal magyar vokálegyüttes: a do you do vokál, amelynek tagjai a dzsessz-tanszék frissen végzett énekesei: kósa zsuzsa, miklósi péter és papp mártá. színpadra lépett még ezen az estén a hazai benkó dixieland-együttes és a csik gusztáv-trió./mti/

--

bb. 122. fogadás a bolgár nagykövetségen

t/vt/rj la

1970. május 15.

vaszil bogdanov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete pénteken este a nagykövetségen fogadást adott a stefan vaszilev oktatásügyi miniszter vezetésével hazánkban tartózkodó bolgár oktatásügyi küldöttség tiszteletére. megjelent a fogadáson ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter, gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, dr. kurucz imre, az mszmp központi bizottságának osztályvezető-helyettese, demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese. ott volt a művelődésügyi minisztérium és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa, valamint tudományos életünk több ismert személyisége. /mti/

--

19.37 rj

- 78 -

M 2015

bb. 124. aldo moro elutazott budapestről

t/bc/rj la

1970. május 15.

aldo moro, az olasz köztársaság külügyminisztere pénteken délután ellátogatott a szépművészeti muzeumba, ahol biró károly főigazgatóhelyettes fogadta. a muzeumban dr. haraszi györgyné művészettörténész, a régi képtár osztályvezetőjének kalauzolásával megtekintette a régi képtár több gyűjteményét és a modern külföldi képtárat. ezt követően az olasz külügyminiszter látogatást tett a budapesti olasz kulturintézetben.

aldo moro pénteken este elutazott budapestről.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent péter jános külügyminiszter, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, száli józsef, a magyar népköztársaság római nagykövete, s a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt a bucsuztatásnál ludovico barattieri di san pietro, az olasz köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 125. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti május 15-én, pénteken este:

rj la

zaporok, zivatarok

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, zivatarral. élénk, helyenként átmenetileg megerősödő dél-nyugat-nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 18-23 fok között./mti/

--

19.43 rj

- 79 -

M 2020

bb. 123. befejeződött a kgst országok belkereskedelmi közgazdasági és tudományos munkacsoportjának ülése

t/kr/rj ie La

1970. május 15.

május 12-15 között budapesti tartotta második ülését a kgst tagországok belkereskedelmi miniszteri tanácskozási testületének közgazdasági és tudományos munkacsoportja. a tanácskozáson megvitatták a kgst tagországok belkereskedelmi miniszteri tanácskozási testületének közgazdasági és tudományos munkacsoportja. a tanácskozáson megvitatták a kgst országok kereskedelmi és vendéglátóipari szakemberképzésének rendszerét, módszereit, a képzés legfontosabb problémáit, s az ezzel kapcsolatos együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit. megvitatták egyebek között a kereskedelmi közgazdasági, tudományos, műszaki együttműködés különböző kérdéseit is.

a delegációk véleménye szerint a közös gondok enyhítésének jó módszere a két vagy többoldalú együttműködési megállapodás. a nemzetközi együttműködés érdekében a munkacsoport egyebek között szükségesnek tartja a rendszeres tapasztalatcserét. valamennyi delegáció kérte például, hogy a kgst országok rendszeresen tájékoztassák egymást az új oktatási koncepciók kialakításáról, az új, oktatási módszerekről, tapasztalatokról. a munkacsoport úgy véli, hogy a két- vagy többoldalú kapcsolatokat különösen az oktatási intézmények tanulói cseréjével, nyári szakmai gyakorlatával, nemzetközi szakmai vetélkedők megrendezésével, a tanárok rendszeres tapasztalatcseréjével lehetne erősíteni.

a tudományos témák körében megállapodtak egyebek között abban, hogy valamennyi ország belkereskedelmi kutatóintézeté foglalkozik a fogyasztás és a kereskedelmi hálózatfejlesztés hosszú távú prognózisának kialakításával, s az eredményt kölcsönösen egyeztetik, közösen beszélnek meg az ezzel kapcsolatos tennivalókat, tapasztalatokat.

a munkacsoport üléséről, a részvevő országok - bulgária, cseh-szlovákia, lengyelország, magyarország, mongólia, az ndk, románia és a szovjetunió - delegációinak vezetői jegyzőkönyvet írtak alá. a munkacsoport jegyzőkönyvében ajánlásokat rögzített a kgst tagországok belkereskedelmi minisztereinek június elején szófia-ban sorra kerülő tanácskozására.

/folyt.köv./

19.55 rj

- 80 -

M 2020

bb. 123. / befejeződött... 1. folyt./rj

a munkacsoport elnöke, keserü jánosné belkereskedelmi miniszternhelyettes az mti munkatársának adott nyilatkozatában összegezte a négynapos tanácskozás tapasztalatait:

- munkacsoportunk első érdemi ülése eredménnyel járt. a legfőbb kérdésekben egyetértettünk; s nemcsak az együttműködés különböző formáiban, hanem a konkrét programok kialakításában is. erre keretmegállapodás is létrejött. a munkacsoport megbízta titkárságát: állítsa össze, hogy melyik ország mit vállal a közösen fogadott feladatok közül. reméljük, hogy ajánlásainkat a miniszteri tanácskozási testület elfogadja, a programból a következő időszakban minél több megvalósul.

x x x

a munkacsoport ülésének befejeztével szurdi istván belkereskedelmi miniszter pénteken este a gundel étteremben fogadást adott a tanácskozáson részvevő delegációk tiszteletére. /mti/

bb. 80. / folytatja tanácskozását... folyt./rj

gyarmati imre, a nagyrabai petőfi termelőszövetkezet elnöke az iskolán kívüli nevelés fontosságára hívta fel a figyelmet, amelynek különösen a falun élő ifjúság körében van elsőrendű jelentősége. hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese rámutatott: növelni kell budapesti - mindenek előtt az újonnan felépülő lakóterületeken - a kulturális intézmények, művelődési házak, könyvtárak és klubok számát.

bakos istván, az ötvös loránd tudományegyetem kisz-bizottságának titkára a munkás-paraszt fiatalok továbbtanulásával kapcsolatban javasolta: bővítsék a kollégiumi hálózatot, s a tehetséges fiataloknak tegyék lehetővé, hogy hiányos felkészültségüket a kollégiumokban pótolhassák. gulyás emilné, a szabolcs megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke azokról a nehézségekről számolt be, amelyek e vidék viszonylagos elmaradottságából származnak. egyetértett a javaslattal, hogy létesítsenek megyei kulturális alapot.

/folyt.köv./

20.25 rj

M 2020

helyettes

- 81 -

bb. 50. / folytatja..... folyt./rj

kárpáti sándor, a kisz központi bizottságának titkára beszámolt arról, hogy az ifjúsági szövetség kulturális munkáját úgy fogja fel, mint ami része az eszmei-politikai-ideológiai munkának, de állandó arculatu, sajátos és differenciált tevékenység is. a kisz is többet és jobbat akar nyújtani a közművelődésben.

kovács béla, a hajdu megyei pártbizottság osztályvezetője arról számolt be, hogy milyen nagyot fejlődött az elmúlt negyed évszázad alatt a vidék lakosságának kulturális színvonala. a párt-szervezetek rendszeresen foglalkoznak a közművelődés feladataival, az elvek gyakorlati megvalósítása azonban szívós munkát, következetességet igényel. fábián lászló, a magyar írók szövetségének munkatársa az „olvasó népért mozgalom”, életképességéről adott számot, hangsúlyozva, hogy e jó kezdeményezést folytatni fogják. villányi lászlóné, a pest megyei meszőv dolgozója számos példával illusztrálta azokat az eredményeket, amelyeket a falusi lakosság művelődésében értek el. a további fejlődést gátolja a művelődési házak, klubok hiánya, bár e téren az utóbbi években némi javulás tapasztalható. dávid gyula, a regőlyi tanács elnöke arról számolt be, hogy a gazdasági eredményekkel párhuzamosan nőtt a lakosság kulturális igénye:erről tanuskodik a többi között az is, hogy a társadalmi 32 helyiségből álló művelődési házat építettek. szecske tamás, a magyar rádió- és televízió szerkesztője egyebek között rámutatott: azzal, hogy a televízió távoli országok életét viszi a szobába, a történelmi szemlélet alakításában nagy felelősséget vállal. ezért gyakrabban és módszeresebben kell e lehetőséggel élnie. halama erzsébet újságíró, a pécsi napló munkatársa a népművelők szakmai továbbképzésének hiányosságaira mutatott rá. szalai lászló, a szombathelyi tanítóképző igazgatója azokról a jó tapasztalatokról számolt be, amelyeket intézetükben a népművelők képzése terén elértek. kifejtette hogy a tanítóképző intézetek lehetnének a népművelők oktatásának bázisai. méreg lászló alezredes a honvédségnél folyó kulturális nevelőmunkáról beszélt. példaként említette, hogy jól beváltak a honvédségnél az ifjúsági klubok, a kiváló klub címért folyó versengés. ma már a fiatal katonák több mint 60 százaléka rendszeres olvasója a könyvtáraknak.

a konfeencia szombatot folytatja tanácskozását. /mti/

20.40 rj

- 82 -

M 2100

bb 126. magyar gazdasági küldöttség utazott a kairói nemzetközi vásárra

i kf ie bzs la

1970. május 15.

dr.mészáros károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes vezetésével pénteken este magyar gazdasági küldöttség utazott a kairói nemzetközi vásárra.

bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelentek a közlekedés- és postaügyi, valamint a külügyminisztérium vezető munkatársai. ott volt favzy kamel, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövetségének ügyvivője.

a magyar gazdasági, külkereskedelmi, ipari és közlekedési tárcainak vezetőivel. /mti/

bb 127. elutazott az ndk külügyminisztériumának küldöttsége

tr bzs la

1970. május 15.

pénteken elutazott magyarországról az ndk külügyminisztériumának küldöttsége, amely a kulturális kapcsolatok intézetében megvitatta hazánk és az ndk kulturális kapcsolatainak néhány időszerű kérdését. franz everhartz külügyminisztériumi főosztályvezetőt, a küldöttség vezetőjét fogadta dr. rosta endre, a kki elnöke és gyenes andrás külügyminiszterhelyettes.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent demeter sándor, a kki elnökhelyettese, s a külügyminisztérium és a kki képviselői. /mti/

-.-

bb 128. a magyar szolidaritási bizottság és az országos béketanács adománya a z izraeli terrorbombázások áldozatainak

tr bzs la

1970. május 15.

harmati sándornak, a szolidaritási bizottság elnökének, az országos béketanács alelnökének vezetésével háromtagú küldöttség utazott el arra a nemzetközi konferenciára, amelyet az afroázsiai szolidaritási bizottság kezdeményezett a laoszi kérdés megvitatására. a konferencia egyben az indokinaiai népek melletti szolidaritás kifejezésre juttatását is szolgálja. a delegáció magával vitte az országos béketanács és a szolidaritási bizottság 200.000 forint értékű adományát az izrael által végrehajtott abu-zabal-i terrorbombázás áldozatai hozzátartozóinak megsegítésére.

a delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.rostás istván, a vöröskereszt főtitkára, a szolidaritási bizottság alelnöke, sebestyén nándorné, a szolidaritási bizottság alelnöke, a béketanács titkára, kovács dezsóné, az országos béketanács alelnöke. a küldöttség a konferencia után az egyesült arab köztársaság szolidaritási bizottságának meghívására tanulmányozza a testvérszervezet tevékenységét. /mti/

20.53/bzs

- 83 -

M 2130

bb. 129. helikopterek is segítik a veszélyeztetett szamos menti községek lakóinak kitelepítését - gyorssegély a biztosított árvizkárosultaknak

ö/sb/rj la

1970. május 15.

a szamos áradása 82 éves árvizi rekordot döntött meg. a valószínűségszámítások szerint pedig ilyen magas árhullám csak 500-1000 évenként egyszer fordul elő. a megáradt szamos most szinte tisztának is beillik, kétharmad annyi vizet szállít, mint a tiszta. a romániai területen kiáradt szamos vize 400-500 méter széles sávokban tört át a magyar határon, s lakott területeket is elöntött. víz alá került fehérgyarmat járási székhely, s így elrendelték a mintegy 7000 lakosu nagyközség kiürítését. a tiszaszamos szögi falvak közül benyomult a víz cégénydányád, szamosujlak, szamosassályi, nábrád, panyola, jánkmajtis, csegöld községekbe. a kiáradt víz több mint 20 községet zárt el a közlekedéstől.

a normális közlekedéstől elvágott községekből helikopterek és csónakok, pontonok szállítják a lakosságot. jórészt nyolc helikopter, „Légihidján”, üritették ki nagygéc, csengersima, komlódtótfalu, szamosbecs és szamosatárfalva lakóit. a víz több helyen épületeket is megrongált. emberéletben eddig nem esett kár, mert elsősorban a lakosság biztonságba helyezésére törekedtek. sok száz önkéntes valamint szovjet és magyar katonai alakulatok segítenek a kiürítésben a magasabb területű községekbe telepítik át a veszélyeztetett falvak lakóit. a kitelepítülő befogadására tett felajánlások szerint tarpa 7000, beregsurány 5000, márokpapi 1100, barabás 1000, és vásárosnamény egyelőre 1100 embernek adhat helyet és gondoskodhat ételmezéséről. az eddigi jelentések szerint eddig a szamosi nagy árviz miatt öt-tízezer embert telepítettek át biztonságos helyre.

a védekezés nagyon fontos feladata az ugyancsak rendkívüli mértékben megáradt tiszta gátjainak védelme, ami eddig sikerrel járt. tarpa község határában a gát mögötti területen felfakadt a víz, a buzgár, mintegy 3000 ember vesz részt a feltörő víz lokalizálásában, elfojtásában. tivadar község árvédelmi töltésének mintegy 100 méteres szakaszán, guács petőfi tanyánál további 100 méteres szakaszon buzgár és átszivárgás keletkezett, de a felfakadó vizet már sikerült körülzárni, elfojtani.

/folyt.köv./
21.30 rj

- 84 -

Mf 2200

bb. 129. / helikopterek... 1. folyt./rj

az állami biztosító tájékoztatásul közli, hogy az árvizkárokra 1967 óta kötött, illetve az árvizkockázatra is kiterjedő korszakosított biztosítás érvényes. ennek alapján megtéríti azokat a károkat, amelyeket az árviz a lakóépületben vagy ugyanezen a telken álló melléképületben okoz. a háztáji gazdaság és a kert növénykárait, valamint az ingóságok vizkároira nem terjed ki ez a biztosítás. az elpusztult állatokért az állatbiztosítás és a legeltetési biztosítás alapján fizetnek kártérítést.

az állami biztosító kéri az árviz miatt hatósági rendelettel kiköltöztetett ügyfeleit, hogy jelentkezzenek, mert részükre a biztosítási feltételek szerint 2000 forintos gyorssegélyt utalnak ki. eddig még egyetlen biztosított sem jelentkezett. /mti/

bb. 130. ilku pál fogadása

ve/rj la

vh

1970. május 15.

ilku pál, az mszmp politikai bizottságának póttagja, művelődésügyi miniszter péntek este a royal nagyszállóban fogadást adott az országos népművelési konferencia résztvevői tiszteletére. a szívélyes hangulatu fogadáson megjelent aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese, óvári miklós, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője, molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, az országos népművelési tanács titkára, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, továbbá a társadalmi a tudományos és a kulturális élet számos más vezető képviselője. /mti/

- 85 -

Mf 2205

öb. 131. tájékoztató az árvízvédelmi helyzetről

t/sb/rj la

1970. május 15.

a tiszta árhulláma az eddig maximumot meghaladva pénteken vásárosnaménynél tetőzött. a tiszának ezen a szakaszán a nagyfokú terhelés, a két folyó - a tiszta és a szamos - rendkívüli árhullámának találkozása ellenére is sikerült megvédeni a gátakat.

vásárosnamény alatt folytatódik az áradás. a töltések igénybevételét növeli, hogy a szamos árvize késlelteti a tiszai árvíz levonulását. a kedvezőtlen talajrétegződés miatt helyenként buzgárok keletkeznek. ezek elhárítására összpontosították a szükséges műszaki erőket.

a tur mentén javult a helyzet, a tetőzés óta a folyó kereken két métert apadt.

a szamos mentén továbbra is súlyos a helyzet. az árhullám a magyar szakaszon is tetőzött, de az apadás még csekély. a folyó teljes hosszán még az eddigi maximum felett van a vízszint. a román területen bekövetkezett töltés-szakadás hatására magyar területre átáradó nagy vízmennyiség több határmenti községet veszélyeztet és jelentős területre kerül víz alá.

a határhoz legközelebb eső különösen veszélyeztetett két községből komlódtótfaluból és nagygyérről hősiess munkával sikerült a teljes lakosságot védett helyre költöztetni. a víz gyors terjedése miatt a lakosságot a fehérgyarmat-zajtai vasútvonalig terjedő térségből biztonságos területre szállítják.

a nábradi és a tanyogmatolcsi szakadáson kiömlő víz a szamos jobb és bal partján további területet önt el. a körgáttal nem védhető településekből a lakosságot biztonságos helyre költöztetik.

magyar területen az árvíz előre láthatóan mintegy 60 ezer holdat borít el. a védelmi erők előkészítik a töltés-szakadások elzárását.

a védekezésben és a mentésben mintegy 8 000 ember és több mint ezer gépjármű vesz részt. különösen hatékonyan segítik a lakosságát költöztetését és az ingóságok mentését a honvédség helikopterei, a kétél-tűek, s a karhatalom vízijárművei. a mentésben a szovjet katonai alakulatok helikopterei is részt vesznek.

/folyt.köv./

21.50 rj

- 86 -

M 2205

bb. 131. / tájékoztató... 1. folyt./rj

a tanácsok és a lakosság ellátásában közreműködő szervek gondoskodnak a kiköltöztetett mintegy 7 000 főnyi lakosság elszállításáról, ételmezéséről és egészségügyi ellátásáról. (old)

a folyók felső vízgyűjtőjéről nem érkezik újabb árhullám. a tiszta teljes magyarországi szakaszán az eddigi maximumokat megközelítő tetőzésekre kell számítani. - a tiszai töltések védőképessége azonban meghaladja a mellékfolyók menti gátakét. /mt1/

- v e g e -

21.52 rj

- 87 -

M 2205

M. T. I.

60.008/x

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 350-889

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 16.

bb 1. három hét múlva véget ér az 1969-70-es oktatási év, napirenden a középiskolai felvételekkel kapcsolatos fellebbezések elbírálása

i vt/lk zs bzs -cz

1970. május 16.

befejezéshez közeledik az idei középiskolai felvételek lebonyolítása. a megyei művelődésügyi osztályokhoz május 15-ig küldték meg azoknak a tanulóknak a jelentkezési lapját, akiket a második helyen megjelölt iskolába sem vettek fel. /budapesten a határidő május 31-e/ a beérkezett lapok, illetőleg az elutasítással kapcsolatos fellebbezések elbírálását a megyei művelődésügyi osztályok nyomában megkezdik; a fővárosban erre június 1-től kerül sor. az érdekelteknek a kérelmekre az illetékes tanácsai osztályok mind a fővárosban, mind vidéken június 15-ig válaszolnak.

május második felében egyébként az általános és középiskolákban elkezdődnek az ismétlések, az összefoglalások. ez jó alkalmat ad arra is, hogy az egyes tárgyakból gyengébben álló tanulók még javíthassanak osztályzataikon. az 1969-70-es oktatási év június 8-án ér véget. a tanév befejezését követő napokban zárják le a diákok osztályzatait és a június 14-ig sorra kerülő tanévzáró ünnepségeken osztják majd ki a bizonyítványokat, a tanulásban és a közösségi munkában kiemelkedő eredményt elért diákoknak pedig átadják a jól megérdemelt jutalmakat, okleveleket.

a művelődésügyi miniszter rendelkezése értelmében június 15-én és 16-én írják be az új elsőosztályosokat az általános és a középiskolákban egyaránt, kivételek a budapesti általános iskolák, - amelyekben már márciusban megtörtént az elsősök beiratása.

/mti/

M